

Sisällysluettelo

MH, 24.5.2021 10:00, Pöytäkirja

§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
§ 77 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen	4
§ 78 Pöytäkirjan tarkastaminen	5
§ 79 Ajankohtainen katsaus	6
§ 80 Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ valmistelu	12
§ 81 Lausunto valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021-2028	13
§ 82 Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun myönnettävästä rahoituksesta	15
§ 83 Lausunto Taiteen edistämiskeskuksesta ja sen yhteydessä olevista luottamuselimistä tehdystä arvioinnista ja siinä esitetyistä kehittämis ehdotuksista	17
§ 84 Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloite turvallisuusstrategian luomisesta/päivittämisestä jäsenkuntiin sekä maakuntaohjelmaan	20
§ 85 Vihreiden maakuntavaltuustoaloite maakunnallisen ruoan alkuperä- ja laatumerkin luomiseksi Varsinais-Suomeen	23
§ 86 Keskustan ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmien aloite "Etätyön, paikkariippumattomuuden ja monipaikkaisuuden hyödyntämisestä Varsinais-Suomessa	25
§ 87 Varsinais-Suomen liiton ICT-palveluiden uudistaminen ja hankinta	29
§ 88 Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkosto -hankkeen päättäminen	31
§ 89 HORIZON 2020, Scale Up -hankkeen käynnistäminen	32
§ 90 Maakunnan tila kevät 2021 -katsaus	33
§ 91 Maakuntavaltuuston kokous 14.6.2021	34
§ 92 Vuoden 2021 kokousaikataulu	35
§ 93 Viranhaltijapäätökset	36
§ 94 Kokouksen päättäminen	37
§ 9998 Oikaisuvaatimussivu	38

Maakuntahallitus	Pöytäkirja	5/2021
KOKOUSAIKA KOKOUSPAIKKA PYKÄLÄT	24.05.2021 klo 10.00–11.43 Sähköinen teams-kokous § 77-94	Sivut 147-181
SAAPUVILLA	Kanerva Ilkka, pj. Achrén Ulla Reponen Esa Andersson Janina Ek-Marjamäki Teija Eloranta Eeva-Johanna Heinonen Marko Huovinen Pentti Kiviranta Esko Kurvinen Jani, 2. vpj. Lang Eija Lehtinen Riitta Lindqvist Emma Nieminen Tomi Nummentalo Juhani Perho Tiina Pilpola Juhani Rautanen Hannu Virolainen Anne-Mari	poistui klo 11.37 § 87
ESITTELIJÄ PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ	Häkämies Kari Määttänen Petra	Maakuntajohtaja Hallintojohtaja
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	Myllymäki Pekka Sjölund Janne Siren Saara-Sofia Yrttiäho Johannes	Mv:n puheenjohtaja Mv:n I varapuheenjohtaja Mv:n II varapuheenjohtaja Mv:n III varapuheenjohtaja
KUTSUTTUINA ASiantuntijoina	Heikkinen Tuomas § 78 Karttunen Marja Lauttamäki Salla-Mari § 79 Lempinen Minna Leskinen Riikka Maavirta Pia § 79 Nuotio Tarja Saarento Heikki Virtanen Janne Stjernberg Kirsi Vasanen Antti	Kansliapäällikkö, Turku Hallintosihteeri Erikoissuunnittelija § Johdon assistentti Toimialapäällikkö Aluekehitysjohtaja Suunnittelujohtaja Edunvalvontajohtaja Viestintäpäällikkö Tiedonhallintapäällikkö
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	§ 77	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA	§ 78	
ALLEKIRJOITUKSET		
	Ilkka Kanerva puheenjohtaja	Petra Määttänen sihteeri
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Eeva-Johanna Eloranta	Marko Heinonen
PÖYTÄKIRJA ON OLLUT YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ LIITON VERKKOSIVUILLA Todistaa	Maakuntavirasto Hallintojohtaja	

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINE

Asia Kutsu ja esityslista maakuntahallituksen kokoukseen on toimitettu 18.5.2021. Maakuntahallituksen jäsenten lisäksi kutsu ja esityslista on toimitettu maakuntahallituksen varajäsenille, jotka osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estynyt ja varsinaisen jäsenen kutsuttua varajäsenen sijaansa, sekä maakuntavaltuuston puheenjohtajille.

Kuntalain 103 §:n 2. momentin mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kuntalain 64 §:n mukaan kuntayhtymästä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnasta on säädetty mainituksa kuntalain pykälässä.

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön luku XII § 97 ja § 98 mukaisesti toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti:

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käytyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa ja nähtävissä.

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokous pidetään sähköisesti.

Hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi jäsenille toimitettu esityslista.

Päätös Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, koska läsnä oli 19 maakuntahallituksen jäsentä.

Ehdotus hyväksyttiin.

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN

Asia Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 18 § mukaan: "Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjantekijä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimitelimen päättämänä aikana ja paikassa siten kuin siitä vähintään yhtä päivää aiemmin on ilmoitettu."

Maakuntahallitus (mh 23.1.2009 § 31) päätti ottaa käyttöön menettelytavan, jossa pöytäkirja kiireelliseksi arvioitujen pykälien osalta tarkastetaan kokouksessa ja tarkastusmenettely merkitään pöytäkirjaan kyseisen pykälän kohdalle.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 31.3.2014 § 37, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti seuraavasti:

1. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten.
2. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintojohtajalle ja hallintosihteerille pöytäkirjan hyväksymisestäään.
3. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjan tarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla pöytäkirjan tarkastuksesta hallintojohtajalle ja hallintosihteerille.
4. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 18 §:n mukaisesti.

Valmistelija PM/HM

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Eeva-Johanna Elorannan ja Marko Heinosen.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

AJANKOHTAINEN KATSAUS

Asia Ajankohtainen katsaus

Valmistelija KH/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee ajankohtaisen katsauksen tiedoksi.

Päätös Maakuntajohtaja Kari Häkämies

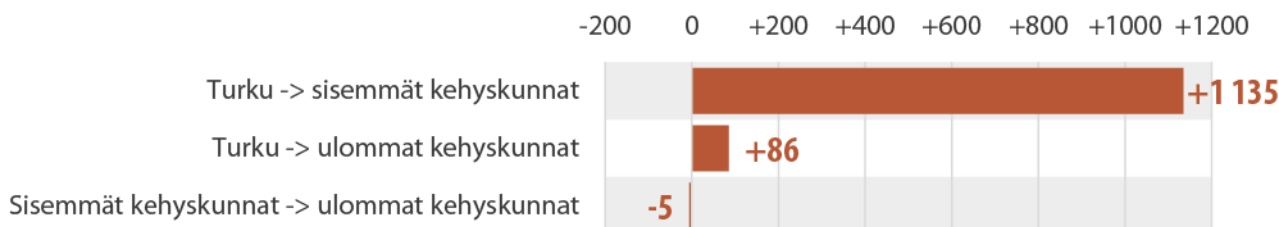
Koronavuosi kiihdytti muuttoa saaristoon ja kehyskuntiin

Turun seudun muuttovirroissa näkyi koronavuoden aikana hyvin selkeä kehyskuntien muuttoveto-voiman kasvaminen. Seudun sisempien kehyskuntien (Kaarina, Raisio, Lieto ja Naantali) yhteenlaskettu muuttovoitto Turusta nousi yli tuhanteen henkilöön, mikä oli 750 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. Myös muuttovirta Turusta seutukunnan reunoille kiihtyi, mutta huomattavasti maltillisemmin. Yhteen laskettuna ulommat kehyskunnat saivat kuitenkin vuonna 2020 Turusta muuttovoittoa, kun vuotta aiemmin nettomuuttovirta oli toiseen suuntaan.

Turunmaa oli Varsinais-Suomen suurin hyötyjä seutukuntien välisessä muuttoliikkeessä vuonna 2020. Turunmaan houkutteli muuttajia erityisesti Turun seudulta, yhteensä 116 muuttajaa enemmän kuin vuotta aiemmin. Samalla nettomuuttovirta Turunmaalta Turun seudulle pysähtyi ja nettomuutto kääntyi 12 henkilöllä Turunmaan hyväksi. Myös Vakka-Suomi ja Salon seutu saivat Turun seudulta enemmän muuttajia vuonna 2020, mutta näillä seuduilla nettomuuttovirta suuntautui yhä selvästi Turun seudulle. Tämä näkyi voimakkaasti erityisesti Salon seudulla, josta muutti lähes 250 henkilöä enemmän Turun seudulle kuin päinvastoin.

Lisätietoja: tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, puh. 050 410 2294

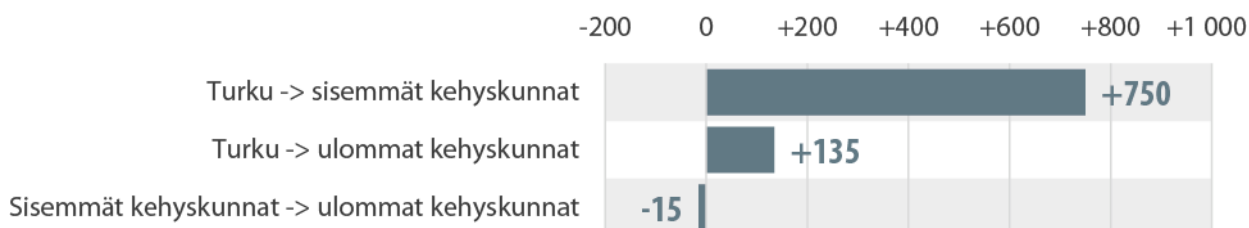
Alueiden välinen nettomuutto 2020 (henkilöä)

Sisemmät kehyskunnat: Kaarina, Raisio, Lieto, Naantali. Ulommat kehyskunnat: muut Turun seudun kunnat.

Lähde: Tilastokeskus.

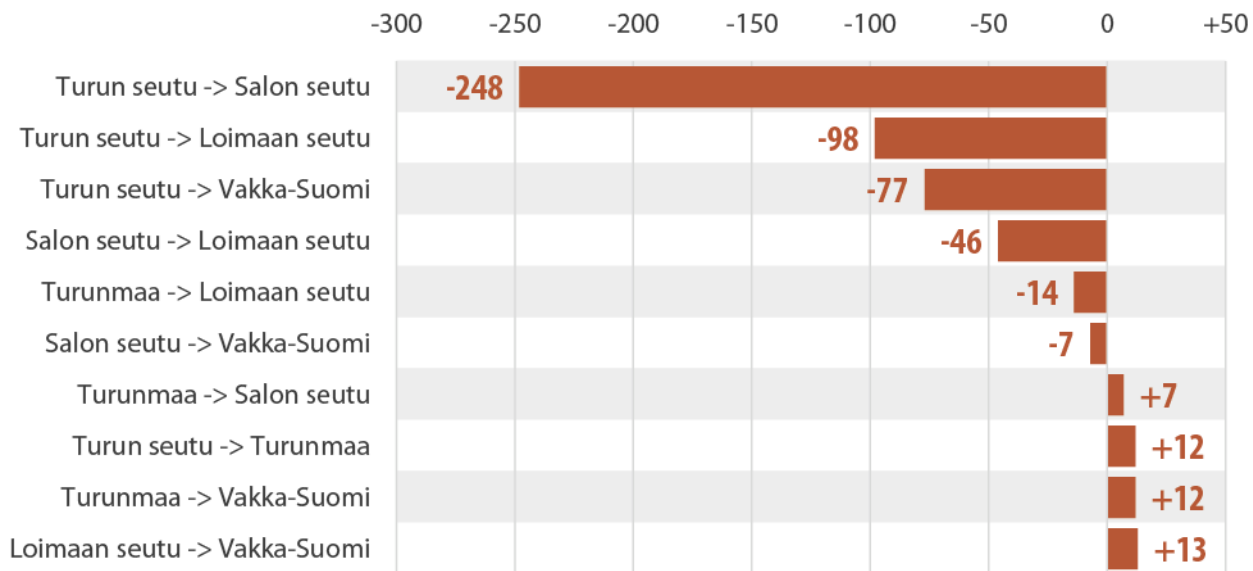
Alueiden välisen nettomuuttoliikkeen muutos 2020 (henkilöä)

Sisemmät kehyskunnat: Kaarina, Raisio, Lieto, Naantali. Ulommat kehyskunnat: muut Turun seudun kunnat.

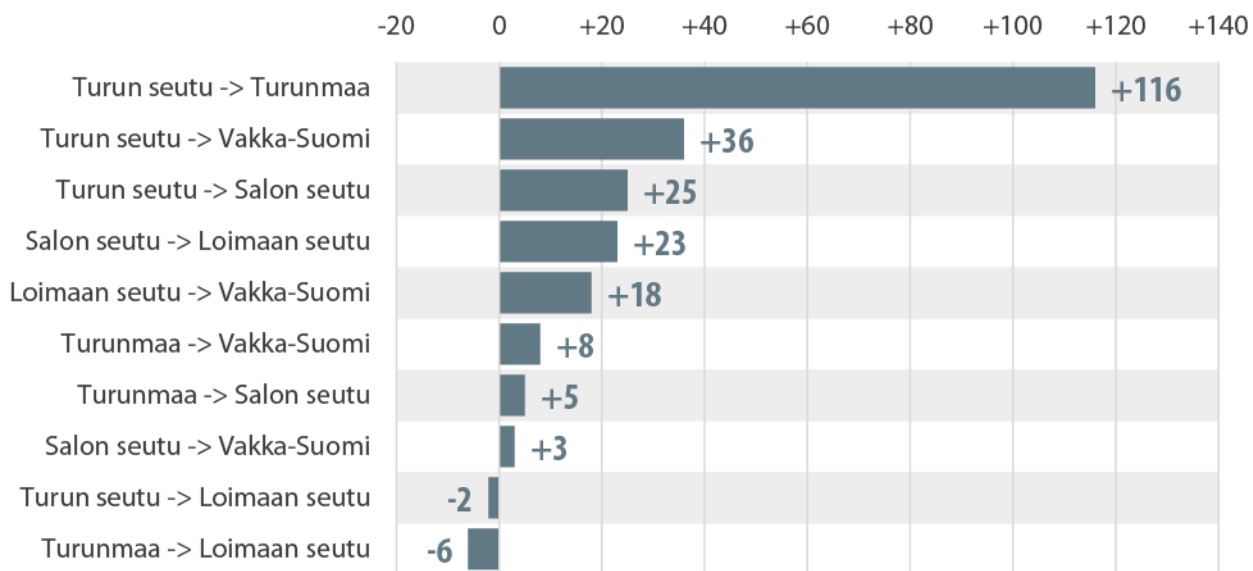
Lähde: Tilastokeskus.

Alueiden välinen nettomuutto 2020 (henkilöä)

Lähde: Tilastokeskus.

Alueiden välisen nettomuuttoliikkeen muutos 2020 (henkilöä)

Lähde: Tilastokeskus.

Tieteen leikkaus uhkaa maakunnan yliopistojen rahoitusta

Hallitus päätti puoliväliriihessä eräiden valtion kehysmenojen alentamisesta pysyvästi 370 miljoonalla eurolla. Opetus- ja kulttuuriministeriön 35 miljoonan euron rahoituksen leikkaus kohdistuu tieteeneseen. Toukokuussa julkaistussa julkisen talouden suunnitelmassa strategisen tutkimusrahoituksen valtuutta alennetaan 25 miljoonalla eurolla ja Suomen Akatemian tutkimushankkeiden myöntämismäärää 10 miljoonalla eurolla vuodesta 2023 lähtien.

Varsinais-Suomi on koulutusmaakunta, jossa sijaitsee Suomen 13 yliopistosta kaksi, suomenkielinen Turun yliopisto ja ruotsinkielinen Åbo Akademi. Tutkimuksen leikkaus vaikuttaa suoraan yliopistojen ja tutkimuslaitosten rahoitukseen. Suomen Akatemian rahoituksesta 90 % ja strategisen tutkimuksen rahoituksesta 70 % kohdistuu yliopistoissa tehtävään tutkimukseen. Vaikutus Turun yliopiston, Åbo Akademin ja ammattikorkeakoulujen rahoitukseen voi arvioiden mukaan olla yhteensä 4 miljoonaa euroa vuositasona. Rahoituksen aleneminen kohdistuu yliopistoissa käytännössä myös koulutukseen, koska sama henkilöstö tekee sekä tutkimus- että opetustyötä.

Hallitusohjelman tavoitteena on ollut nostaa Suomen tutkimus- ja kehitystoiminnan osuus bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä neljään prosenttiin. Vuonna 2019 osuus oli 2,8 %, josta julkinen rahoitus vastasi 30 % eli noin 2 miljardia euroa. Tavoitteen saavuttaminen tarkoittaisi kes-

kimäärin 600 miljoonan euron lisäystä vuositasolla, josta julkisen rahoituksen osuus on 200 miljoonaa euroa.

Lisätietoja: erikoissuunnittelija Malla Rannikko-Laine, p. 040 7213 429

Tukialueet vääristävät yritysten kilpailuasetelmaa

Suomessa yritystoimintaa tuetaan maan eri osissa eritasoisilla tukiprosenteilla. Tuet eivät ole yksin kansallisessa päätösvallassa, vaan perustuvat Euroopan komission suuntaviivoihin. Kehittämisyhteistyöstä yritysten investointeihin myöntävät ELY-keskukset.

Yritysten valtionavustuksen enimmäismäärät on porrastettu tukialueittain. Itä- ja Pohjois-Suomi kuuluu harvan asutuksen perusteella korkeimpaan I-tukiluokkaan, jossa voidaan tukea kaikenkokoisia yrityksiä. Muu Suomi eli Etelä- ja Länsi-Suomi kuuluvat aluetukikartan ulkopuolelle, tukialueelle III, jossa enimmäistukitasot ovat matalammat eikä suuria yrityksiä voida tukea lainkaan. Näiden lisäksi pieni osa alueista on määritetty II-tukialueeksi, johon kuluvalle kaudella on mahtunut yhteensä 100 000 asukkaan rakennemuutosalueet. Varsinais-Suomessa Salon seudulla on voitu II-tukialueen perusteella käyttää korkeampia tukiprosentteja ja tukea myös suuria yrityksiä.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistele uudistusta, jossa tukialueet ovat säilymässä pääsääntöisesti nykyisenlaisina. Muutoksena Euroopan komissio on kuitenkin ehdottanut oikeudenmukaisen siirtymän alueiden määrittelyä tukikelpoisiksi alueiksi. Tukialueiden I ja II investointituen enimmäistukitasoa on ehdotettu nostettavaksi 5 %-yksikköä. Lisäksi II-tukialueen väestöpeittoja ollaan kasvattamassa niin, että se voisi kattaa hieman nykyistä laajemman alueen. II-tukialueelle pääsy on kiinni komission kriteereistä ja kansallisesta päätöksestä.

Yritystukien maantieteellinen kohdentaminen vääristää kilpailua ja jättää potentiaalisimpia alueita tuetta. Ehdotus enimmäistukitason nostosta lisää tukitasoeroa tukialueiden ja tukikelvottomien alueiden välillä. Oikeudenmukaisen siirtymän alueiden määrittely aluetukikartan mukaisiksi tukikelpoisiksi alueiksi lisää turpeen alasajoon ohjattavaa tukea. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) tuki on Suomessa jo yksinomaan päätetty kohdentaa turvealueille, jonka johdosta Etelä-Suomen investoinnit puhtaan energian siirtymään jäävät sen ulkopuolelle.

Kansallinen päätös uudesta aluetukikartasta on tarkoitus tehdä alkavalle kaudelle 2022–2028 syksyllä 2021. Komissio hyväksyy jäsenvaltioiden esitykset aluetukikartoista ennen niiden voimaantuloa. Uusi aluetukikartta astuu voimaan vuonna 2022.

Lisätietoja: erikoissuunnittelija Malla Rannikko-Laine, p. 040 7213 429

Varsinais-Suomen paikallisjunaliikenteen asemapaikkojen kehittämissuunnitelma julkaistu

Varsinais-Suomen paikallisjunaliikenteen asemapaikkojen kehittämissuunnitelma on valmis ja julkaistu liiton internet-sivuilla: <https://www.varsinais-suomi.fi/fi/tehtaevaet-ja-toiminta/suunnittelu-ja-kaavoitus/liikennejarjestelmatyo>

Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteena on lähijunaliikenteen palvelu valtion rataverkolla. Maakuntakaavassa on merkitty lähiliikenteen asemapaikat, ja niihin liittyvät kehitettävät taajamatoimintojen kohdealueet. Työssä tarkastellaan yleispiirteisesti maakuntakaavan asemapaikka-alueiden nykytila sekä esitetään periaatetasolla seisakkeiden sekä niihin liittyvien pysäköintialueiden ja kulkuyhteyksien toteutustavat. Laturien rakentamisessa on pyrkimys nopeaan ja yksinkertaiseen toteutettavuuteen, jotta paikallisliikenteen pilotointi ja uudelleenaloitus olisi nopeasti mahdollista.

Työn tarkoituksena on ollut selvittää yleissuunnitelmatasolla, minkälaisin rakenteellisin ja toiminnallisin ratkaisuin sekä millaisin kustannustasoin radoille voidaan toteuttaa kevyen henkilöliikenteen tarpeet täyttävät liikennepaikat. Työssä on asetettu lähtökohdaksi tunnistaa myös tarpeet voimassa

olevan ohjeistuksen kehittämiseksi, koska yksityiskohtaisempaa ohjeistusta kevyeen henkilöliikenteeseen Suomen rataverkolla ei ole tällä hetkellä.

Kehittämissuunnitelman laatiminen käynnistyi marraskuussa 2020 ja sitä on ohjannut ohjausryhmä, johon kuuluivat edustajat lähijunaliikenteen vaikutusalueen kunnista sekä lähijunaliikenteen järjestämiseen liittyvistä muista virastoista ja organisaatioista. Selvitys on myös Turun kaupunki-seudun MAL-sopimuksen toimenpide, jolla edistetään maakunnan Tunnin juna -valmiutta. Selvityksen tekijäkonsortion muodostivat Proxion Oy ja Alkutieto Oy.

Alueellisen junaliikenteen selvitystyö jatkuu seuraavaksi Väyläviraston vetämänä. Kesäkuussa käynnistyvät osaprojektit Infra ja kapasiteetti (pääkonsultti Proxion Plan Oy, alikonsultteina Waystep Oy ja Alkutieto Oy) sekä Maankäyttö (pääkonsultti Ubigo Oy, alikonsultteina Flou Oy ja Lunden architecture Oy). Selvitys on valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamista ja se valmistuu marraskuussa 2021. Varsinais-Suomen liitto osallistuu selvityksen ohjausryhmään.

Lisätietoja: suunnittelujohtaja Heikki Saarento, puh. 040 720 3056

Kiertotalouden mukaisen rakentamisen osalta maakunnassa monia avauksia, mutta tahtia on vauhditettava – painotus erityisesti korjausrakentamiseen

Varsinais-Suomen liiton toimesta [selvitettiin](#) viime vuonna millaiset lähtökohdat ja näkymät maakuntamme rakennussektorilla on ilmasto- ja kiertotalousvaatimusten edessä ja millaisia mahdollisuuksia tilaajien ulottuvilla on jo nyt. Selvityksen pohjalta järjestettiin kolmiosainen webinaarisarja, jossa pureuduttiin tapausesimerkkien kautta rakentamisen kiertotalouteen. Tilaisuudet tavoittivat noin 150 kuulijaa.

Rakentaminen on yksi energia- ja materiaali-intensiivisimmistä toimialoista maailmassa. Kiertotaloutta ja pyrkimystä hiilineutraaliuteen tulisi toteuttaa rakentamisen kaikissa vaiheissa ja kaikilla päätöksenteon tasoilla: kaavoituksessa ja aluesuunnittelussa, tontinluovutuksessa, tilaamisessa ja kilpailuttamisessa, suunnittelussa, rakentamisessa, käytön aikana ja huollettaessa kuin myös purkaessa ja uusiokäytettäessä. Vaikuttavuutta tavoiteltaessa katseet tulisi Varsinais-Suomessa suunnata olemassa olevan rakennuskannan korjaamiseen, muun muassa yksityisten taloyhtiöiden peruskorjauksiin sekä energiaremontteihin. Tähän tarpeeseen suunnitellaan parhaillaan konkreettista yhteistyötä useamman toimijan kanssa.

Suomessa kiinteistö- ja rakentamisala työllistää jopa puoli miljoonaa ihmistä. Kiertotalouden mukaisiin toimintatapoihin siirtymisen arvioidaan luovan Euroopan rakennussektorille jopa 6,5 miljoonaa uutta työpaikkaa. Varsinais-Suomi on kansallisesti merkittävä rakennusmateriaalien tuotantoalue ja maakunnassa onkin alueellista aktiivisuutta kiertotaloutta toteuttavan infrarakentamisen teemassa mm. uuden perustetun [klusterin](#) muodossa.

Kansalliset ja alueelliset ohjelmat ohjaavat kiertotalouden mukaiseen rakentamiseen – tietoa ja asiantuntijatukea saatavilla

Varsinais-Suomen ilmastotiekarttaan ehdotetaan toimenpiteiksi muun muassa, että julkiset hankintayksiköt ottavat materiaali- ja teknologianeutraalisti käyttöön vähähiilisyyskriteereitä rakennushankkeissa ja lisäävät uusiomateriaalien kysyntää tarjouspyyntöjen tarkemmalla taustoittamisella sekä markkinavuoropuhelun avulla. Myös viranhaltijoiden sekä luottamushenkilöiden ymmärrystä vähähiilisten rakennushankkeiden suunnittelusta ja toteuttamisesta tulisi lisätä. Yhtenä toimenpiteenä ehdotetaan myös neuvonnan lisäämistä taloyhtiöille sekä isännöitsijöille korjaushankkeiden käynnistämiseksi ja vaikuttavien toimenpiteiden valitsemiseksi.

Valonia järjestää parhaillaan kolmiosaista hankintakoulutusta kunnille osana Circwaste-hanketta sekä Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen osaamiskeskus KEINO:n toimintaa. KEINO:on etsitään myös parhaillaan hankesuunnitteluvaiheen rakennushankkeita ja vähähiilisestä rakentamisesta motivoituneita hankkijoita saamaan sparrausta ja suun-

nitteluapua hankkeilleen. Ryhmään pyritään saamaan myös varsinaissuomalaista edustusta, jotta osaaminen maakunnassa kehittyä. Julkisen sektorin tulee kirittää muutosta ja tässä kuntien luottamushenkilöillä on merkittävä rooli uudenlaisten kestävien toimintatapojen vaatimisessa ja käyttöönoton edistämässä.

Green Building Council järjestää yhdessä Varsinais-Suomen liiton sekä Turku Science Parkin kanssa 8.6. tilaisuuden, jossa keskitytään erityisesti osaamisen kehittämistarpeisiin rakentamisen kiertotalouden edistämiseksi. Maakunnassa onkin viime kuukausina laadittu osana [Ennakointiakatemiaa](#) näkemystä toimialan tulevista osaamistarpeista ja kehityssuunnista.

Myös rakentamisen kiertotalouden alueellisia hyviä esimerkkejä on koottu [Kiertotalouden Varsinais-Suomi -sivustolle](#).

Lisätietoja: projektiasiantuntija Anni Lahtela / Valonia, anni.lahtela@valonia.fi

Maakuntasummit 24.8.2021 Varsinais-Suomessa

Varsinais-Suomen liitto on maakuntien liittojen puheenjohtaja vuonna 2021 ja vastuussa maakuntien yhteisten kokousten ja lausuntojen valmistelusta. Varsinais-Suomen liitto valmistele yhdessä Kuntaliiton kanssa maakuntajohtajien, aluekehitysjohtajien, aluesuunnittelujohtajien, hallintojohtajien sekä viestintäverkoston yhteistä Maakuntasummit tilaisuutta. Tilaisuus järjestetään tiistaina 24.8.2021 Naantalin Kultaranta Resortissa.

Maakuntasummit tapaamisen tarkoituksena on verkostoitua ja suunnitella seuraavan vuoden yhteisiä edunvalvonnan ja kehittämisen painopisteitä. Kaikille yhteisessä osiossa kuullaan tutkimusjohtaja Jari Kolehmainen ja väitöskirjatutkija Jonne Parkkisen esitys aluekehittäjän ominaisuudet. Muutosjohtaja Antti Parpo ja Pohjois-Savon maakuntajohtaja Marko Korhonen keskustelevat maakuntien liittojen roolista soteen ja hyteen liittyen.

Tilaisuuteen on tällä hetkellä ilmoittautunut mukaan 95 henkilöä 17 maakunnan liitosta ja Kuntaliitosta. Varsinais-Suomen liitto seuraa pandemiatilannetta ja noudattaa alueellisia määräyksiä järjestelyjen suhteen.

Varsinais-Suomen liitto mukana Eurooppa-foorumissa

Keskiviikkona 25.8.2021 Varsinais-Suomen liitto järjestää aluepolitiikkaan keskittyvän tilaisuuden osana Turun Eurooppa-foorumia. Tilaisuuteen toivotetaan tervetulleiksi Maakuntasummitin osallistujat ja kaikki kiinnostuneet. Lisätietoja tarkemmasta ohjelmasta tulossa sivuille: <https://europeforum.fi/ohjelma/>

Maaseudun laajakaistainvestoineille tarjolla rahoitusta

Suomi saa EU:n elpymisvaroista vähintään 16 miljoonan euron lisärahoituksen maaseudun laajakaistahankkeisiin. Rahoituksella voi rakentaa kyläverkon eli tilaajayhteysverkon tarvittavine yhteysverkkoineen kylään tai kyläryhmiin. Pitkiä runkoverkkoja ei rahoiteta, joten rahoitettava hanke edellyttää valmista ja kapasiteetiltaan riittävää runkoverkkoa tai yhteistyötä runkoverkkoa rakentavien hankkeiden tai toimijoiden kanssa.

Tuettavien yhteyksien on taattava vähintään 100 Mbit/s nopeudella toimiva yhteys. Nopeusvaatimus on nousemassa lähiaikoina, joten käytännössä rahoitettavilla hankkeilla nopeuden on hyvä olla 1 Gbit/s. Laajakaistahankkeeseen voi saada 50 tai 70 prosenttia tukea hakijan liikevaihdosta riippuen. Tuki maksetaan jälkikäteen.

Tukea voivat hakea esimerkiksi kyläyhdistykset tai muut yhdistykset, osuuskunnat, kunnat ja paikallisoperaattorit. Hakemus tehdään sähköisesti Varsinais-Suomen ELY-keskukseen. Ensimmäinen hakuaika päättyy 14.6.2021, johon mennessä hakemukset on toimitettava ELY-keskukseen. Tarkemmat ohjeet haku- ja valintamenettelystä menettelystä löytyvät Varsinais-Suomen ELY-

keskuksen sivuilta [Varsinais-Suomi - ely - ELY-keskus](#). Päätöksiä rahoitettavista hankkeista on odotettavissa syksyllä 2021.

Lisätietoja hausta antaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta kehittämisspäälikkö Marja Anttila marja.anttila@ely-keskus.fi

Turun kaupungin kansliapäällikkö Tuomas Heikkinen esitteli seutuyhteistyön valmistelua.

Ehdotus hyväksyttiin.

VARSINAIS-SUOMEN MAAKUNTASTRATEGIAN 2040+ VALMISTELU

Asia Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ valmistelun tavoitteena on moderni, raikas ja innostava maakuntastrategia, jonka avulla rakennetaan yhä vahvempaa kumppanuutta ja Varsinais-Suomea, jossa elämisen laatu on parasta.

Maakuntastrategia on maakunnan kehittämisen asiakirja, joka sisältää sekä maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman. Maakuntasuunnitelma kuvaa maakunnan tavoiteltua kehitystä, jota havainnollistetaan aluerakenteen ja liikennejärjestelmän visiolla. Neljän vuoden välein laadittava maakuntaohjelma sisältää puolestaan maakunnan mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, kulttuuriin ja muihin erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet.

Varsinais-Suomen uuden maakuntastrategian 2040+ valmistelu on edennyt tilannekatsauksesta tahtotilan määrittelyn kautta toimenpidevaiheeseen. Valmistelussa maakuntastrategiatyön arvoiksi esitetään vastuullisuutta, saavutettavuutta, luotettavuutta ja uteliaisuutta. Strategian keskeisimmät sisällöt kiteytyvät neljään visioon, joiden mukaan Varsinais-Suomi on vuonna 2040:

1. Puhtaiden ratkaisujen, innovaatioiden ja kestävän kasvun hiilineutraali edelläkävijä.
2. Jokaiselle hyvinvoinnin mahdollisuuksia tarjoava yhteisöllinen maakunta.
3. Yhdessä tekemisen ja tietoon perustuvien päätösten maakunta.
4. Muutoksia ennakoiva ja kasvuhakuinen digimaakunta.

Valmistelu etenee seuraavaksi toimenpiteiden tarkentamiseen, vastuutahojen määrittelemiseen sekä maakuntastrategian viestinnän suunnitteluun. Kommenttikierrokselle esitettävä luonnosversio strategiasta toimitetaan maakuntahallituksen elokuun kokoukseen.

Mukana valmistelussa ovat olleet kunnat, valtion viranomaiset, korkeakoulut sekä alueiden kehittämiseen osallistuvat yhteisöt, järjestöt ja yritykset. Reilun puolen vuoden aikana on järjestetty noin 20 työpajaa ja kokousta, joihin on osallistunut reilusti yli 100 henkeä. Valmistelusta vastaa Varsinais-Suomen liiton kumppanuustiimi, ja siinä fasilitoijana ja konsultointitukena toimii 4FRONT Oy.

Oheismateriaalina: Luonnos Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ elementeistä

Valmistelija TN/HS/SML/kk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee maakuntastrategian valmisteluvaiheen tilannekatsauksen ja luonnoksen strategian elementeistä tiedoksi.

Maakuntahallitus päättää viedä maakuntastrategian valmisteluvaiheen tilannekatsauksen ja luonnoksen strategian elementeistä maakuntavaltuustolle tiedoksi.

Päätös Erikoissuunnittelija Salla-Maria Lauttamäki esitteli asian.

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Salla-Maria Lauttamäki, p. 040 520 0761,
Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, p. 040 506 3715,
Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, p. 040 720 3056,
etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON ASETUKSESTA VALTIONAVUSTUKSESTA YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI VUOSINA 2021-2028

Asia Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 ma 31.5.2021 mennessä.

Asetusehdotus liittyy hallituksen esitykseen laiksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 (HE 46/2021 vp, uusi yritystukilaki). Asetus on valmisteltu virkатыönä työ- ja elinkeinoministeriössä. Ehdotettavan uuden yritystukiasetuksen päälinjat vastaavat pääosin nykyisessä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa valtioneuvoston asetuksessa (716/2014) säädettyä.

Ehdotettu asetus sisältäisi tarkemmat säännökset erityisesti uuden yritystukilain nojalla myönnettävien avustusten käyttökohteista, avustuksen perusteeksi hyväksyttävistä kustannuksista ja kustannusmalleista sekä avustuksen enimmäismäärästä.

Asetusehdotuksen tukialueita ja avustuksen enimmäismäärää koskeva sääntely perustuu vuoden 2021 loppuun asti voimassa oleviin EU:n komission aluetuen suuntaviivoihin sekä alueiden kehittämisestä ja rakennerrahastotoiminnan hallinnoinnista annetussa laissa tarkoitetuista tukialueista annettuun valtioneuvoston asetukseen (445/2014). Komissio on vahvistanut 19.4.2021 uudet aluetuen suuntaviivat, jotka tulevat voimaan 1.1.2022 alkaen. Näiden suuntaviivojen perusteella annetaan kansallisesti uusi aluetukikartta, jonka voimaantulo edellyttää komission hyväksyntää. Lisäksi tullaan antamaan uusi tukialueita koskeva valtioneuvoston asetus. Uuden aluetukikartan ja uuden tukialueasetuksen valmistelu on vielä kesken ja niiden voimaantulo voi aikaisimmillaan olla 1.1.2022. Ehdotetun asetuksen on kuitenkin tarkoitus tulla voimaan syksyllä 2021. Tämän vuoksi ehdotetun asetuksen tukialueita ja enimmäistukiprosentteja koskevissa säännösehdoituksissa ei ole voitu huomioida uutta ja vielä valmisteilla olevaa sääntelyä ja asetusta on todennäköisesti tarpeen tarkastella näiltä osin uudestaan syksyn 2021 aikana.

Luonnos asetuksesta sekä siihen liittyvä muistio on luettavissa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposallid=40d2a13c-8767-4379-9a76-3d8e8643504d&respondentId=fd97b2d6-a71a-4a49-8532-ccfbfa48e6c4>

Valmistelijat TN/PP/kk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 seuraavan lausunnon:

Avustusta on tarkoitus myöntää hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen kasvuun tai kansainvälistymiseen, yrityksen innovaatiotoimintaan, osaamisen kehittämiseen tai digitalisaation edistämiseen, yrityksen tuottavuuteen, hiilineutraalisuuden edistämiseen tai energia- tai materiaalitehokkuuteen taikka yrityksen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Avustuksen kohdentaminen on hyvin määriteltä ja suunnattu kasvua edistäviin toimenpiteisiin.

Asetusehdotuksen keskeinen muutos voimassa olevaan yritystukiasetukseen verrattuna on uusien kustannusmallien käyttöön ottaminen. Uusien kustannusmallien käyttämisen arvioidaan keventävän erityisesti yrityksille avustuksen maksatusvaiheessa aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Uusien kustannusmallien käyttöönotto on kannatettavaa ja niillä todennäköisesti pystytään vähentämään yritysten hankehallintoihin käyttämää aikaa.

Avustuksen enimmäismäärät porrastettaisiin tukialueittain sekä yrityksen koon perusteella. Porrastus perustuu komission alueellisia valtioneuvoston tukia koskevien suuntaviivojen nojalla hyväksymään Suomen aluetukikarttaan. Siinä määritellään, millä alueilla Suomi saa myöntää alueellista investointitukea Euroopan unionin valtioneuvoston sääntöjen nojalla. Lisäksi aluetukikartassa vahvistetaan tukialueilla pienille, keskisuurille ja suurille yrityksille myönnettävän avustuksen enimmäismäärät.

Etelän maakuntien kannalta olennainen ongelma piilee jakamisperusteissa eli yritystukialueiden määrittelyssä. Nykyisin Itä- ja Pohjois-Suomi muodostaa tukialueen I, jolla tukitasot ovat korkeimmat Se osa maata, jossa on suurin potentiaali yritysten kasvuun ja työllistävyyteen, jää pitkälti ilman tukea. Etelän suuryritykset eivät ole lainkaan näiden avustusten piirissä. Etelässä on kuitenkin alueita, joiden elinvoimaisuutta ilmaisevat indikaattorit ovat yhtä huonolla tasolla kuin Itä- tai Pohjois-Suomessa. Alueellisesti vaihtelevat tukitasot vääristävät yritysten välistä kilpailua. Yritysten kehittämisavustuksen ja toimintaympäristöavustuksen myöntökriteerit tulee olla yhdenmukaiset eri puolilla Suomea. Näin ollen tukialueet ja tukitasot eri tukialueilla kaudelle 2022–2028 pitää tarkistaa uudestaan.

Hyväksyttävien kustannusten ja prosenttimääräinen korvausten suhteellisen yksityiskohtainen määrittely auttaa asettamaan tuen saajat tasavertaiseen asemaan eri aluilla. Toisaalta tämä vaatii vahvaa resursointia toteuttajien ohjeistukseen ja yhdenmukaiseen viestintään.

Lausunto lähetetään: Lausuntopalvelu.fi

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, p. 040 506 3715, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi
Elinkeinopäällikkö Petteri Partanen, p. 040 776 0630, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON ASETUSLUONNOKSESTA HYVINVOINTIALUEEN JA HUS-YHTYMÄN TOIMINNAN VALMISTELUUN MYÖNNETTÄVÄSTÄ RAHOITUKSESTA

Asia Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun myönnettävästä rahoituksesta. Lausunto tulee antaa 1.6.2021 mennessä lausuntopalvelu.fi:ssä. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen toimeenpanolaisissa säädetään hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan ja hallinnon käynnistämisen rahoittamisesta ennen vuotta 2023. Valtioneuvoston asetuksella säädetään valmistelun kustannuksia koskevan valtionavustuksen myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä.

Hyvinvointialueet perustetaan julkisoikeudellisina yhteisinä 1.7.2021. Tämän jälkeen ja ennen vuoden 2022 alun aluevaltuuston valintaa hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttää väliaikainen valmistelutoimielin. Päätösvalta siirtyy aluevaltuustoille 1.3.2022.

Valmistelun rahoitus vuosina 2021 ja 2022 perustuu valtionavustukseen. Avustus myönnetään valtion talousarvioon varatun määrärahan puitteissa valtionavustuslain mukaisesti yleisavustuksena hyvinvointialueiden valmistelusta aiheutuneiden muutuskustannusten kompensoimiseksi ilman erillistä hakemusta. Määräraha on osoitettu valtion talousarvion momentille 28.89.30. Vuodelle 2021 momentille on myönnetty 14 973 000 euroa. Julkisen talouden suunnitelmaan vuodelle 2022 on esitetty 47 146 000 euron määrärahaa. Vuoden 2023 alusta lukien valtion rahoitus osoitetaan hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain mukaisesti.

Esityksen mukaan vuosina 2021 ja 2022 avustukset hyvinvointialueille määräytyisivät avustuksen perusosaan, asukasmäärään ja nykyisten järjestämisvastuullisten määrään perustuvilla kriteereillä. Määräraha enintään yksi viidesosa jaetaan kullekin hyvinvointialueelle tasasuuruksena osana. Enintään kaksi viidesosaa jaetaan asukasmäärän perusteella Tilastokeskuksen väestörakennetilaston 31.12.2020 tietojen mukaan. Enintään kaksi viidesosaa määrärahaa jaetaan hyvinvointialueella voimaanpanolain voimaantullessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviä järjestävien viranomaisten lukumäärän perusteella. Esitetyllä rahoitusmallilla Varsinais-Suomi saa vuonna 2021 valmisteluun valtionavustusta 1,4 miljoonaa euroa ja vuonna 2022 lähes 4,4 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriön koelaskelmissa on käytetty vaihtoehtoisia esimerkkilaskelmia. Malli 1 on sama kuin asetusesityksen ehdotus. Vuoden 2021 ja 2022 vaihtoehtomallit 2 poikkeavat toisistaan. Vuonna 2021 vaihtoehtomallissa rahoituksen määrä perustuu yhtä suuriin 1/3 rahoituksen osiin perusosan, asukasmäärän ja järjestämisvastuullisten määrän välillä. Vuonna 2022 vaihtoehtomallissa 2 kunkin hyvinvointialueen rahoitus perustuu ainoastaan alueen asukasmäärään (50 %) ja järjestämisvastuullisten määrään (50 %).

Vuosi 2021, koko maa

	Malli 1 (20/40/40)	Malli 2 (1/3, 1/3, 1/3)
perusosa	2,98 milj. euroa	4,97 milj. euroa
asukasperusteinen osa	5,96 milj. euroa / 1,23 €/as.	4,97 milj. euroa / 1,02 €/as.
järjestämisvastuullisten lkm.	5,96 milj. euroa	4,97 milj. euroa

Vuosi 2022, koko maa

	Malli 1 (20/40/40)	Malli 2 (0/50/50)
perusosa	9,4 milj. euroa	-
asukasperusteinen osa	18,8 milj. euroa / 3,88 €/as.	23,5 milj. euroa
järjestämisvastuullisten lkm.	18,8, milj. euroa	23,5 milj. euroa

Hyvinvointialueen väliaikaisen toimielimen asettamisesta vastaavan viranomaisen on toimitettava valtiovarainministeriölle selvitys väliaikaisen valmistelutoimielimen asettamisesta. Avustuksesta päättää valtiovarainministeriö, ja se maksetaan yhdessä tai useammassa erässä. Vuonna 2021 myönnettävä avustus maksetaan kullekin hyvinvointialueelle viimeistään vuoden 2021 loppuun mennessä. Vuoden 2022 avustus maksetaan kaikille hyvinvointialueille 3.1.2022. Väliaikaisen val-

mistelutoimielimen on annettava aluevaltuustolle selvitys vuosille 2021 ja 2022 myönnetyn määrärahan käytöstä.

Merkittävimmät valmistelun kustannukset aiheutuvat väliaikaisen valmistelutoimielimeen ja hyvinvointialueelle palkattavasta henkilöstöstä, tiloista, toiminnasta sekä lakisääteisten tehtävien järjestämisestä sekä mahdollisista ostopalveluista. Rahoituksen käytön hyväksyttäviä kustannuksia ovat muun muassa hyvinvointialueelle siirtyvään henkilöstöön, irtaimeen ja kiinteään omaisuuteen sekä sopimuksiin liittyvät selvitykset. Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävänä olisi myös selvittää hyvinvointialueiden hallintoa ja palvelutehtävien hoitamista tukevia tieto- ja viestintätekniisiä järjestelmiä ja ratkaisuja, päättää vuoden 2022 talousarviosta ja osallistua aluevaalien järjestämiseen.

Lausuntopyyntö lausuntopalvelussa: [Lausuntopyyntö](#)

Valmistelija JV/MRL

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa seuraavan lausunnon:

Maakunnissa lähdetään hyvin erilaisista lähtökohdista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen. Alueilla, joissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu on jo siirretty sote-kuntayhtymille, on hyvinvointialueen toiminnan käynnistäminen ja valmistelu huomattavasti yksinkertaisempaa kuin alueilla, jossa järjestämisvastuu on hajanainen. Varsinais-Suomessa sote-palveluiden ja pelastustoimen järjestämisestä vastaa 28 eri järjestäjätahoa. Luku on valtakunnan suurin. Vastaavasti järjestäjiä on Pohjois-Pohjanmaalla 23 ja Pirkanmaalla 18. Pienimmillään pitkälle integroituneissa maakunnissa järjestäjien määrä on vain 4–5.

Valtiovarainministeriön esimerkkilaskelmissa käytetyistä kriteereistä merkityksellisimmät ovat asukasmäärään ja järjestämisvastuullisten määrään perustuvat kriteerit. Sen sijaan avustuksen perusosa eli kunkin alueen tasasuuruusena jaettava osuus on kriteereistä vähiten hyödyllinen. Se ohjaa tarpeettomasti rahoitusta alueille, joissa järjestäjien integraatio on jo pitkälle vietyä ja joissa palvelutarve on harvan asutuksen vuoksi vähäisempää.

Esitetty rahoitusmalli (malli1), jossa asukasmäärää ja järjestäjien lukumäärää painotetaan suhteessa rahoituksen perusosaan, on lähtökohtaisesti hyvä. Valmistelun tiukasta aikataulusta johtuen tulee kuitenkin harkita valtionavustuksen ohjaamista esitettyä vahvemmin alueille, joissa järjestämisvastuu on yhä varsin hajanainen ja joihin väestö painottuu. Taustalaskelmissa mukana olleista vaihtoehtomalleista hyvinvointialueen valmistelun kannalta paras on malli, jossa rahoitus jaetaan 50 % asukasperusteisesti ja 50 % nykyisten järjestämisvastuullisten määrän mukaan.

Erityisen suuren työn ja resurssin vaatii hajanaisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen. Uudistuksesta johtuviin ICT-muutuskustannuksiin on tärkeä ohjata erillistä rahoitusta valtion talousarviosta.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Malla Rannikko-Laine, p. 040 721 3429, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

LAUSUNTO TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSESTA JA SEN YHTEYDESSÄ OLEVISTA LUOTTAMUSELIMISTÄ TEHDYSTÄ ARVIOINNISTA JA SIINÄ ESITETYISTÄ KEHITTÄMISEHDOTUKSISTA

Asia Opetus- ja kulttuuriministeriö on 8.4.2021 lähettämällään kirjeellä pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Taiteen edistämiskeskuksesta (Taike) ja sen yhteydessä olevista luottamuselimistä tehdystä arvioinnista ja siinä esitetyistä kehittämisehdotuksista DNRO: VN/9806/2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tilasi ulkoisen arvioinnin Taiteen edistämiskeskuksen ja sen yhteydessä olevien luottamuselinten, joita ovat taideneuvosto sekä valtion- ja alueelliset taidetoimikunnat, toiminnasta. Tavoitteena oli tuottaa kokonaiskuva viraston ja sen yhteydessä olevien luottamuselinten organisaatorakenteen tarkoituksenmukaisuudesta, toiminnan laadusta sekä vaikuttavuudesta niille säädettyjen lakisääteisten tehtävien osalta. Arviointi toteutettiin 15.5.-15.12.2020 välisenä aikana.

Arviointi osoittaa, että Taiteen edistämiskeskusta pidetään asiantuntevana, osaavana ja suorituskykyisenä taiteen edistämisen virastona. Nuorena virastona Taiteen edistämiskeskuksella on kuitenkin ollut jossain määrin vaikeuksia toimeenpanna viraston uudistuslinjauksia ja hallinnollisia prosesseja. Arvioinnissa ehdotetaan, että Taiteen edistämiskeskuksen perustehtävää, tulevaisuuden visiota ja strategista asemointia tulee terävöittää. Myös viraston ohjausta ja johtamista tulee parantaa. Lisäksi ehdotetaan toimikuntalaitoksen rakenteen ja taiteen rahoitusmallin uudistamista sekä viraston kansainvälisen toiminnan parantamista.

Linkki arviointiin: [Muotoaan etsivä virasto, Taiteen edistämiskeskuksen arviointi](#)

Valmistelija JV/KK/hm

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto kannattaa arvioinnissa annettua ehdotusta siitä, että Taiteen edistämiskeskuksen (Taiken) perustehtävää, tulevaisuuden visiota ja strategista asemointia tulee terävöittää. Liitto kannattaa myös ehdotusta siitä, että opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ja Taiken välistä tulosohjausta tulee terävöittää. Liitto yhtyy arviointiraportissa todettuihin mainintoihin siitä, että Taiken strategian yhteys hallinnonalan strategiaan on jäänyt etäiseksi ja että OKM:n tulosohjausprosessi kaipaa edelleen parempaa yhteyttä Taikeen. Samoin strategisen tahtotilan yhteistä määrittelyä. Taiken ja ministeriön välinen suhde ja prosessit näkyvät nykyisellään paikoin sekavina eivätkä mahdollista Taiken asiantuntijuuden parasta mahdollista hyödyntämistä. Huolestuttavaa on myös arviointiraportissa esiin noussut Taiken strategisten tavoitteiden epämääräisyys ja siitä seuraava johtamisen epäselvyys. Nämä heijastuvat myös Taiken vaikuttavuuteen taiteen kentällä ja alueilla. Uudistustyössä tuleekin kiinnittää huomiota erityisesti näihin näkökohtiin.

Nykyistä luontevampi vuorovaikutuksellisuus, dialogisuus, kumppanuus, kohtaamiset ja kehittämistoiminta yhdessä sidosryhmien kanssa olisi jatkossa toivottavaa Taiken toiminnassa. Nykyisellään Taiken vuorovaikutus perustuu liiaksi yksittäisten viraston henkilökunnan edustajien aktiivisuuteen, ei viraston yhteiseen linjaan aluetyöstä. Taikella on mahdollisuus ottaa maakuntien kulttuurikentässä entistä vahvempi ja näkyvämpi asiantuntijayhteistyökumppanin rooli, mutta toteutuakseen sen tulee olla Taiken strateginen valinta, joka käytännössä vaatii nykyistä laajempaa verkostotyöskentelyä ja proaktiivista otetta sekä riittävästi viraston työntekijäresurssia. Taiken asiantuntijoiden ja läänintaiteilijoiden osallistuminen alueen kehittämistyöhön on äärimmäisen tärkeää. Siksi tulee huolehtia, että läänintaiteilijat sijoittuvat jatkossakin työskentelemään alueilla, ei keskitetysti pääkaupunkiseudulla.

Ehdotus siitä, että Taiken ohjauksen ja strategisen johtamisen tueksi tulee perustaa erillinen hallitus, on monitahoinen. Arviointiraportista ei riittävästi selviä, mikä olisi hallituksen lopullinen rooli ja tehtävä. Mikäli hallitus muodostetaan, tulee huolehtia, että alueiden näkökulma huomioidaan sen kokoonpanossa. Samoin tulee selkeyttää ja linjata Taideneuvoston rooli suhteessa mahdolliseen

hallitukseen. Jos hallitus perustetaan, tulee sillä olla todellista valtaa ja mahdollisuus kehittää strategista johtamista. Hallituksen rooli ei saa olla vain näennäinen ja hallintoa kasvattava.

Varsinais-Suomen liitto kannattaa ehdotusta, jonka mukaan Taiken itsenäistä asemaa tulee vahvistaa ministeriön tavoiteohjelmissa määritellyn delegointiperiaatteen mukaisesti. Varsinais-Suomen liitto katsoo, että Taike kykenisi toteuttamaan kaikkia sille määrättyjä tehtäviä entistä paremmin, mikäli sillä olisi vahvempi itsenäinen asema, joka on selkeästi määritelty suhteessa vasuuministeriöön ja hallinnonalaan.

Ehdotus siitä, että taiteen toimikuntalaitos tulee uudistaa perusteellisesti, ei ole Varsinais-Suomen liiton mielestä kannatettava. Perusteellisen uudistamisen sijaan uudistamista tulisi pohtia maltillisesti. Edellisistä toimikuntalaitosten uudistuksista on kulunut aikaa verrattain vähän. Perusteellisessa uudistamisessa vaarana on, että riittävä taiteenalakohmainen asiantuntijuus ja vertaisarviointi kadotetaan ja tällöin katoaa yksi Taiken ydinvahvuuksista. On huolehdittava erityisesti siitä, että mikäli uudistusta tehdään, korkeatasoinen vertaisarviointi säilytetään tavalla tai toisella, eikä rahoituspäätösten teko siirry kokonaan virkamiehille. Asiantuntijapooli tai vertaisarviointipaneelit ovat periaatteessa kannatettava ajatus, jos niillä on mahdollista torjua nykyisin ilmenevää jääviyshaastetta. Toimikuntalaitoksen rooli ja tarkoitus, uudistettuna tai ei, tulisi määritellä entistä selkeämmin osaksi Taiken organisaatiota.

Varsinais-Suomen liitto kannattaa taiteen edistämisen alueellisen toiminnan vahvistamista ja toimintojen uudelleen organisoimista. Taiken ja maakuntien väliseen suhteeseen tarvitaan panostusta. Varsinais-Suomen liitto kaipaa selkeyttä ja jatkuvuutta maakuntatason yhteistyöhön. Taiken näkyväisyys alueilla on todellinen haaste. Etenkin läänintaiteilijoiden työn tulisi näkyä alueella uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin. Varsinais-Suomen liitto haluaa huomauttaa, että Taiken vaikuttavuus alueilla toteutuu vain, mikäli resursseja on riittävästi ja ne ovat todellisesti kohdennettu kullekin alueelle. Toimipisteverkoston tulee olla tasapuolisesti sijoitettu, toimipisteitä tulee olla riittävästi ja toimipisteisiin sijoitetun henkilöstön tulee tosiasiallisesti toimia heille vastuutetuilla maantieteellisillä alueilla. Toiminnan Helsinki-keskeisyyden sijaan tulee tarkastella koko maata ja huomioida eri alueiden erilaiset erityistarpeet toimintojen sijoittelussa. Tärkeintä on tarkastella toimipisteiden sijoittelua alueiden tarpeiden ja tasapuolisen maantieteellisen kattavuuden, saavutettavuuden ja aidon vaikuttavuuden kautta. Taiken näkyvyys ja toiminta maakunnissa tulee taata, samoin läänintaiteilijoiden mahdollisuudet tukea ja kehittää alueiden taide- ja kulttuuritoimintaa. Ajatus vahvemmassa Taiken ja maakunnan liittojen yhteistyöstä esim. maakuntaohjelmatyössä on kannatettava ja tukee taiteen ja kulttuurin asemaa aluekehittämisessä.

Varsinais-Suomen liitto kannattaa esitystä siitä, että taiteen rahoitusmalli tulee uudistaa ja uudistuksen tueksi laatia kokonaisvaltainen selvitys taiteen rahoituksen tilasta ja tulevaisuudesta. Nykyisellään taiteen rahoitus on haavoittuvaa, kestoaltaan lyhytaikaista ja huonosti ennakoitavaa. Rahoitusmallin uudistamisen muoto ja toteutus tulee pohtia selvityksen perusteella ja selvittää valtioneulouden asettamat reunaehdot (mm. rahapelituottoja/veikkausvoittovaroja korvaava rahoitus) pitkällä tähtäimellä ennen päätösten tekoa. Muutokset tulee tehdä pitkäjänteisesti ja jatkuvuusnäkökulma huomioiden.

Arviointiraportissa ehdotetaan, että Taiken toiminnan kansainvälisyyttä tulee vahvistaa. Varsinais-Suomen liitto näkee, että kansainvälisyys on varmasti entistä suurempi osa myös Taiken tulevaisuutta, mutta haluaa korostaa, että sitäkin tärkeämpi Taiken tehtävä on tukea suomalaista taidetta, taitelijoita, taiteen työskentelyedellytyksiä ja taitelijoiden toimeentuloedellytyksiä kotimaassa. Taiteen kansainvälistymisen vahvistaminen Taiken kautta voisi tapahtua ensisijaisesti tiivistämällä ja laajentamalla yhteistyötä jo olemassa olevien toimijoiden kuten Business Finlandin, taiteenalojen tiedotuskeskusten ja kulttuurikeskusten kanssa. Kulttuurivienti on tulevaisuutta, mutta vaatii myös resursseja, joita Taikella itsellään ei ainakaan tällä hetkellä ole riittävästi. Siksi sen kannattaa vahvistaa yhteistyötä muiden tahojen kanssa.

Taikesta tehdyssä arviointiraportissa on esitetty viraston uudistamisen vaihtoehdoiksi kolme kehittämismallia: A) status quo eli nykymalli pienin parannuksin, B) keskitetty ja ketterä taiteen palveluvirasto sekä C) alueellisesti verkostoitunut taiteen ekosysteemien tukija. Varsinais-Suomen liitto

katsoo, että parhaiten soveltuva näistä mallipohjista on malli C: Alueellisesti verkostoitunut taiteen ekosysteemien tukija. Olennaista ja kannatettavaa tässä mallissa on ketterä osallistuminen alueellisten taiteen ja kulttuurin ekosysteemien toimintaan, rahoituksen suuntaaminen alueellisten tarpeiden ja kysynnän mukaisesti sekä alueellisen päätösvallan lisääminen toiminnan strategisten painopisteiden määrittelyssä. Malli myös puoltaa entistä laajempaa alueellista yhteistyötä alueen kuntien, maakuntien ja taidetoimijoiden kanssa. Alueilla/maakunnissa tarvitaan näkyvää taiteen kentän asiantuntijaorganisaatiota, joka pystyy verkottamaan taiteen ja kulttuurin alueelliseen kehittämistyöhön yhdessä muiden toimijoiden kanssa sekä tuntee paikalliset taiteen tekijät, toiminnan erityispiirteet ja olosuhteet. Taikella on edellytykset toimia tällaisena organisaationa. Tulee kuitenkin huolehtia, että Taikella on riittävä alueellisten toimipisteiden verkosto, resurssit ja strategiset tavoitteet sekä toimipisteillä valtuudet ja mahdollisuus tosiasiallisesti osallistua alueelliseen kehittämistyöhön ja hankkeisiin. Mikäli Taiken toimipisteet supistetaan ehdotetun mukaisesti viiteen aluekeskukseen, tulisi kullakin aluekeskuksella olla selkeä, tarvittaessa ministeriöstä ohjattu velvoite yhteistyöhön niiden maakuntien kanssa, joita se palvelee.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Katri Koivisto, puh. 0400 251 771, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

PERUSSUOMALAISTEN VALTUUSTORYHMÄN ALOITE TURVALLISUUSSTRATEGIAN
LUOMISESTA/PÄIVITTÄMISESTÄ JÄSENKUNTIIN SEKÄ MAAKUNTAOHJELMAAN

Asia Perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti maakuntavaltuuston kokouksessa 7.12.2020 § 33 seuraavan aloitteen:

Turvallisuusstrategian luominen/päivittäminen jäsenkuntiin sekä maakuntaohjelmaan

Suomi on osa maailmanlaajuista kehityssuuntaa, jossa toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja siihen sisältyy uudenlaisia riskejä ja uhkia. Pitämällä huolta kokonaisturvallisuudesta, riskejä ennakoiden ja omatoimisella varautumisella pystymme torjumaan hybridiuhkia, hallitsemaan häiriötilanteita ja poikkeusoloja sekä toipumaan niistä.

Valtioneuvoston periaatepäätös (SM/2017/50) sisäisen turvallisuuden strategiasta sisältää toimenpideohjelman, jossa yhtenä toimenpidekokonaisuutena on maakuntien ja kuntien turvallisuustyö. Tavoitteena on, että "turvallisuuksuunnittelu, ennalta estävä turvallisuustyö ja varautuminen ovat osa uusien maakuntien tehtäviä. Maakunnilla on myös mahdollisuus ohjata kunnissa tapahtuvaa turvallisuustyötä.". Yhtenä keinona mainitaan "Tuotetaan suositukset sisäisen turvallisuuden kirjaamisesta maakuntien ja kuntien strategioihin sekä yhtenäistetään kuntien ja maakuntien turvallisuussuunnittelu osaksi sähköisiä hyvinvointikertomuksia".

Nyt olisikin aika pyrkiä tavoitteeseen ja luoda kunnille ja maakunnalle oma turvallisuusstrategia ja uutta maakuntaohjelmaa laadittaessa nämä muutokset olisi hyvä ottaa myös huomioon. Aikanaan tapahtuvan maakunta- ja sote-uudistuksen myötä kunnan ja maakunnan välille syntyy yhdyspinta. Yhdyspinnassa olevien toimijoiden tulee sopia keskinäisestä tehtävänjaosta ja välttää aukkojen ja päällekkäisyyksien syntymistä. Viestintä ja johtaminen täytyy olla kunnossa, jotta on edellytykset toimivaan ja tehokkaaseen yhteistyöhön.

Lähempänä kunnan turvallisuustyötä yksilön merkitys kasvaa ja jokainen kuntalainen kuuluu ottaa mukaan ja osallistaa turvallisuustyöhön. Taajamien lisäksi, kunnissa on syytä pohtia kylien omia turvallisuussuunnitelmia.

Kansallinen riskiarvio 2018 (Sisäministeriön julkaisuja 2019:5) listaa yhteiskunnan turvallisuuteen liittyviä uhkamalleja ja häiriötilanteita mm. seuraavasti:

1. Informaatiovaikuttaminen
2. Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
3. Sotilaallisen voiman käyttö
4. Terrorismi ja muu yhteiskuntajärjestystä vaarantava toiminta
5. Julkisen talouden häiriö
6. Rahoitusjärjestelmän häiriö
7. Voimahuollon häiriöt
8. Tietoliikenteen ja tietojärjestelmien häiriöt – kyberuhkat
9. Logistiikan häiriöt
10. Terveysturvallisuuden häiriöt
11. Vesihuollon häiriöt
12. Elintarvikehuollon häiriöt
13. Laajat onnettomuustilanteet

Koko yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvät uhat ja häiriötilanteet johtuvat ensisijaisesti globaalin turvallisuusympäristön muutoksista, mutta ne vaikuttavat myös sisäiseen turvallisuuteen ja kansalaisten turvallisuuden tunteeseen.

Esitämme, että Varsinais-Suomen liitto luo maakuntatason turvallisuusstrategian ja osallistuu yhdessä jäsenkuntiansa kanssa kuntien omien turvallisuusstrategioiden luontiin/päivittämiseen sekä ottaa huomioon nämä muutokset uutta maakuntaohjelmaa laadittaessa.

Perussuomalaisten maakuntavaltuustoryhmä:

Matias Mäkinen, Lauri Heikkilä, Sari Repo, Pirjo Niinivirta, Ville Tavio, Katri Keloniemi, Jyrki Alastalo Antti Olkinuora

Valmistelija JV/MRL

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa viitataan valtioneuvoston vuoden 2017 periaatepäätökseen (SM/2017/50) sisäisen turvallisuuden strategiasta ja toimenpideohjelmaan, jonka yhtenä kokonaisuutena on maakuntien ja kuntien turvallisuustyö. Toimenpideohjelman kokonaisuuteen 7 on kirjattu maakuntien ja kuntien turvallisuustyöstä: *"Turvallisuussuunnittelu, ennalta estävä turvallisuustyö ja varautuminen ovat osa uusien maakuntien tehtäviä. Maakunnilla on myös mahdollisuus ohjata kunnissa tapahtuvaa turvallisuustyötä."* Lisäksi strategiassa todetaan, että arjen turvaa parannetaan varmistamalla maakuntauudistuksessa sellaiset turvallisuusyhteistyön rakenteet, missä viranomaiset, elinkeinoelämä ja järjestöt tekevät laaja-alaista ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä. Strategia viittaa tuolloin käynnissä olleeseen maakunta- ja sote-uudistukseen, jonka valmistelu päättyi 8.3.2019.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan maakunnan liitto hoitaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaavoituksen ja alueiden kehittämislain mukaisesti vastaa alueensa yleisestä kehittämisestä. Maakunnan liitto laatii maakuntastrategian, johon kuuluu pitkän tähtäimen maakuntasuunnitelma ja valtuustokausittain uusittava maakuntaohjelma.

Aluehallintoviraston (AVI) tehtäviin kuuluvat lain mukaan (Laki aluehallintovirastoista 896/2009, 4 §) varautumisen yhteensovittaminen alueella ja siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestäminen, valmiussuunnittelun yhteensovittaminen, kuntien valmiussuunnittelun tukeminen, valmiusharjoitusten järjestäminen sekä alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistäminen. Lounais-Suomen aluehallintovirastolla on valmiustoimikunta, johon kuuluvat AVI:n johdon lisäksi edustajat puolustusvoimista, rajavartiolaitoksesta, poliisilaitoksesta, hätäkeskuksesta, pelastuslaitoksesta, tuomiokapitulista, elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksesta, suojelupoliisista, sairaanhoitopiiristä ja maakuntien keskuskaupungeista. Valmiustoimikunta kokoontuu normaalioloissa muutaman kerran vuodessa, mutta koronan vuoksi kokoontumistahtia on tiivistetty.

Käynnissä olevan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhteydessä on parlamentarisessa selvitystyössä tarkasteltu mahdollisuutta siirtyä monialaisiin maakuntiin. Kuntaministeri Sirpa Paaterolle 12.1.2021 luovutetussa selvityksessä parlamentaarinen ryhmä ei esittänyt hyvinvointialueen tehtävien laajentamista muutoin kuin ympäristöterveydenhuollon osalta. Mahdollisen toimintaympäristön muuttuessa ja hyvinvointialueen tehtävien vakiintuessa tehtävien jatkotarkastelua esitettiin valtioneuvoston harkittavaksi. Parlamentarisessa selvitystyössä nousi kuitenkin esille tarve selvittää mahdollisuuksia säätää yleisestä alueellisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelun koordinaatiotehtävästä.

Edellisen hallituskauden aikaisen valmistelun johdosta joihinkin maakuntiin perustettiin varautumis- ja yhteensovittamisrakenteita, niin kutsuttuja turvallisuus- ja varautumisfoorumeita. Vallitsevan koronavirusilanteen johdosta olemassa olevat yhteistyörakenteet ovat keväästä 2020 aktivoituneet. Yhteistoimintaryhmillä on ollut valmiustoimikuntien rinnalla rooli alueellisen tilannekuvan muodostamisessa ja tiedonkulussa. Sisäministeriö pyrkii varmistamaan, että syntyneet koordinaatorakenteet säilyvät ja että tulevaisuudessa jokaiselta alueelta löytyy vastaavan tyyppinen rakenne.

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksessä 2021–2024 todetaan, että maakunnan turvallisuuden, varautumisen ja kriisinkestokyvyn lisäämiseksi on turvallisuuteen liittyvien viranomaisten, kuntien, elinkeinoelämän ja 3. sektorin välistä yhteistyötä lisättävä. Palvelutasopäätöksen mukaisesti maakunnan alueelle pyritään muodostamaan turvallisuuden ja varautumisen yhteistyöfoorumi, jossa alueellista kokonaisturvallisuutta käsitellään yhdessä poikkihallinnolliset tarpeet huomioiden. Tarkoituksena on yhteistyöfoorumin kautta kehittää kokonaisturvallisuuden osa-

alueita maakunnan alueella. Verkostomaisen yhteistyön tarkoitus on palvella laaja-alaisesti maakunnan alueen toimijoita niiden omassa varautumisessa ja jatkuvuuden hallinnan kehittämisessä. Varsinais-Suomen pelastuslaitos on käynnistämässä keskustelua yhteistyöfoorumista kuntien kanssa vuoden 2021 aikana.

Käynnissä olevan maakuntastrategian 2040+ valmistelussa turvallisuus on noussut esille erityisesti sosiaalisesta näkökulmasta. Strategian toimenpiteiden valmistelussa yhtenä näkökulmana on syrjäytymisen vastainen toiminta, jossa osallisuus ja kuulluksi tuleminen katsotaan vähentävän lieveilmiöitä. Toisaalta näkökulmana on tietoon perustuvien päätösten maakunta ja disinformaation vastainen taistelu, vakaus sekä kansainvälisen aktiivisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuudet. Maakuntastrategiaa valmistelee laaja joukko maakunnan asiantuntijoita. Valmistelu on toteutettu kaikille avoimena ja tiedotettu niin, että käytännössä kenellä tahansa on mahdollisuus osallistua. Maakuntavaltuustolle tehtiin maakuntastrategiaa koskeva kysely helmikuussa 2021. Maakuntastrategian keskeiset luonnoselementit käsitellään valtuuston kesäkuun kokouksessa. Maakuntastrategian hyväksyy uusi maakuntavaltuusto joulukuussa 2021.

Valmistella olevassa maakuntastrategiassa ja sen toimeenpanoon liittyvässä maakuntaohjelmassa turvallisuuskysymykset ovat läpileikkaavia ja yleisluonteisia. Useat toimenpiteet pitävät sisällään myös turvallisuuskäsitteiden, mutta maakuntastrategia ei ole sellaisenaan varsinainen turvallisuusstrategia. Vastuutahoina konkreettisissa toimenpiteissä ja kokonaisvaltaisessa turvallisuusstrategiassa ovat selkeästi muut viranomaiset, kuten pelastusviranomaiset, aluehallintovirasto ja kunnat.

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se pitää edellä esitettyä vastausta riittävänä ja että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Malla Rannikko-Laine, p. 040 721 3429, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

VIHREIDEN MAAKUNTAVALTUUSTOALOITE MAAKUNNALLISEN RUOAN ALKUPERÄ- JA LAATUMERKIN LUOMISEKSI VARSINAIS-SUOMEEN

Asia Vihreiden maakuntavaltuustoryhmä jätti Varsinais-Suomen maakuntavaltuuston kokouksessa 7.12.2020 (§33) seuraavan aloitteen:

”Aloite maakunnallisen ruoan alkuperä- ja laatumerkin luomiseksi Varsinais-Suomeen

Ruoan alkuperä- ja laatumerkit ovat varsin yleisiä Keski-Euroopassa, mutta Suomessa asia on vielä toistaiseksi varsin tuntematon. Etelä-Savossa on onnistuttu jo luomaan oma merkki D.O. Saimaa (Designation of origin), joka on vastuullisesti tuotetusta ruoasta kertova merkintä alueen tuottajille ja ravintoloille. D.O. Saimaa –alkuperä- ja laatumerkkiä hallinnoi ja markkinoi Etelä-Savon maakuntaliitto. Merkki voidaan myöntää tuotteille tai raaka-aineille, jotka on tuotettu, käsitelty ja jalostettu Saimaan alueella. Alueellisen kriteerin täyttymiseksi lasketaan 100 km etäisyys Saimaan vesistöstä.

Merkin myöntäminen edellyttää lisäksi korkealuokkaista ja vastuullista valmistusprosessia sekä yhteiskuntavastuullisten kriteerien täyttymistä. Arvioinnissa huomioidaan myös tuotteen tai raaka-aineen yhteys alueen kulttuuriperintöön. Tuotteiden eettisyys ja ekologisuus ovat merkinnässä keskeisessä roolissa. Merkin saaneet tuottajat kasvattavat esimerkiksi luomulammasta ja ulkoilevia hanhia.

Ruoan alkuperä- ja laatumerkki korostaa alueen omaa identiteettiä ja tuo lisävauhtia trendikkääseen ruokamatkailuun. Laaturuoan tuottajien paras myyntikanava ovat ravintolat, mitä kautta tuotteet saavat lisänäkyvyyttä. Ympäristötietoiset kuluttajat ovat entistä kiinnostuneempia tekemään eettisiä valintoja, mitä maakunnallinen alkuperä- ja laatumerkintä helpottaa. Merkki antaa myytävälle tuotteelle kovasti kaivattua lisäarvoa ja parantaa niiden tunnettuutta.

Ruoan alkuperä- ja laatumerkintä edistää moniulotteisesti maakunnan kestävästä kehitystä. Se edistää maaseudun elinvoimaisuutta, vahvistaa ruoantuottajien yhteistyöverkostoja, parantaa eettisen ja ekologisen ruoantuotannon toimintaedellytyksiä sekä vahvistaa kaupungin ja maaseudun välistä yhteyttä. Siksi myös Varsinais-Suomeen on saatava oma elintarvikkeiden alkuperä- ja laatumerkintä.

Maakuntaliiton tulisi käynnistää prosessi, jonka tavoitteena on luoda alueelle oma, sille ominainen ruoan laatu- ja alkuperämerkki. Yhteistyötä asiassa voitaisiin aluksi tehdä vaikkapa Turun yliopiston Brahea-keskuksen kanssa. Maakuntaliiton rooliksi jäisi myöhemmässä vaiheessa merkin hallinnointi ja markkinointi. Maakunnassamme on paljon elintarvikealan osaamista ja upeita ruokatuotteita, joiden identiteettiä tulisi vahvistaa. On D.O. Saaristomeren aika!”

Valmistelija TN/SH/PP/kk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle seuraavaa:

Varsinais-Suomen laatu- ja alkuperämerkkiä pohdittiin Varsinais-Suomen liiton kokoon kutsumassa work shopissa 13.4.2021. Mukaan oli kutsuttu edustajia mm. MTK:sta, Braheasta, Visit Turusta ja alueen käsityöyrittäjien verkostosta. Tilaisuuden alussa kuultiin Etelä-Savon maakuntaliiton esitys omasta laatumerkkityöstään:

D.O. on merkki vastuullisesti tuotetusta ruoasta, raaka-aineesta tai tuotteesta ja se sisältää myös ajatuksen korkealuokkaisuudesta, eettisyydestä ja ekologisuudesta sekä kytköksestä oman alueensa kulttuuriperintöön. D.O. -merkki ei ole nimisuojuattu. D.O. Saimaa -merkin saaja saa käyttää merkkiä omassa markkinoinnissaan ja tämä yritysten omaehtoinen markkinointi tuo näkyvyyttä myös koko Etelä-Savon/Saimaan alueelle ja hyödyttää siten alueen tunnettuutta esim. matkailullisesti.

Etelä-Savon maakuntaliitto on rekisteröinyt D.O. Saimaa -tuotemerkin ja omistaa siihen täydet oikeudet. Merkin rekisteröimisen kustannukset ovat olleet joitakin satoja euroja ja merkin myynnöstä peritään hakijoilta 200 euroa + alv. Saimaan alueen alkuperämerkkiin liittyvä työ hoidetaan maakunnan liitossa virkamiestyönä asiantuntijaraadin avustamana. Tarkoitukseen ei Etelä-Savon maakuntaliitossa olla palkattu lisäresursseja eikä itse alkuperämerkkiin liittyvä työ aiheuta merkittäviä lisäkustannuksia.

Work shopissa 13.4.2021 pohdittiin alkuperä- ja laatumerkin tarvetta Varsinais-Suomessa ja todettiin, että kyseinen D.O. -tunnus saattaisi vahvasti tukea pienimuotoista maatalous- ja ravitsemustoimintaa sekä tuotannon, jalostuksen että ravintolatoiminnan osalta. Work shop päättyi esittämään, että D.O. -merkin alle otettaisiin myös pienimuotoinen käsityörittäjäyys, koska näillä toimijoilla on usein vahva kytkös myös alueemme matkailun kehittämiseen. Muutoinkin laatu- ja alkuperämerkinnällä katsottiin olevan suuri potentiaali maakuntamme matkailun kehittämisessä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Se voisi myös olla omiaan edistämään elintarvikevientiä.

Varsinais-Suomen ruoan alkuperä ja laatumerkkiä pohtinut work shop päättyi esittämään, että prosessia laatumerkin luomiseksi maakuntaamme tulisi jatkaa Varsinais-Suomen liiton toimesta. Maakunnan liiton katsottiin olevan oikea toimija asiaa edistämään ajatellen uskottavuutta, jatkuvuutta ja tietynlaista "neutraalin" toimijan statusta.

Varsinais-Suomen maakuntahallitus esittää kesäkuun 2021 maakuntavaltuuston kokouksessa, että prosessia D.O. -merkinnän luomiseksi Varsinais-Suomeen voidaan jatkaa Varsinais-Suomen liiton toimesta. Asian luonteen vuoksi on tärkeää, että alkuperä- ja laatumerkkityöhön kutsutaan kaikki keskeiset toimijat, jotta työllä olisi laaja maakunnallinen kattavuus. Samoin laatumerkin nimeen tulee kiinnittää suurta huomiota, jotta se voidaan ottaa käyttöön tasaveroisesti maakunnan eri osissa.

Varsinais-Suomen liitto on valmis ottamaan vastuulleen ruoan alkuperä- ja laatumerkkiin liittyvän hallinnoinnin edellyttäen, ettei liiton tarvitse sitoa siihen ylimääräisiä resursseja normaalin virkamiesvalmistelun lisäksi. Tavoitteen mukaan työ Varsinais-Suomen maakunnallisen ruoan alkuperä- ja laatumerkin puolesta tulisi saattaa päätökseen vuoden 2021 aikana.

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se pitää edellä esitettyä vastausta riittävänä ja että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Saaristo- ja maaseutuasiamies Sami Heinonen, p. 0400 413 704,
etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

KESKUSTAN JA KRISTILLISDEMOKRAATTIEN VALTUUSTORYHMIEN ALOITE "ETÄTYÖN, PAIKKARIIPPUMATTOMUUDEN JA MONIPAIKKAISUUDEN HYÖDYNTÄMISESTÄ VARSINAIS-SUOMESSA"

Asia Keskustan ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmät jättivät maakuntavaltuuston kokouksessa 7.12.2020 § 32 seuraavan aloitteen:

Etätyön, paikkariippumattomuuden ja monipaikkaisuuden hyödyntämisestä Varsinais-Suomessa

Monien ihmisten elämässä ja yritysten toiminnassa ovat rinnakkain maaseutu ja seudut ja toisaalta suuret asutuskeskukset. Yhä useammin ovat rinnakkain sekä pääkaupunkiseutu että oma maakunta. Näin on myös Varsinais-Suomessa.

Etätyö ja paikkariippumaton työ ja yrittäminen lisääntyy. Kahdella paikkakunnalla asuminen yleistyy ja paikkariippumaton työ lisääntyy. Puhutaan kakkosasumisesta ja kausiasumisesta.

Korona on muuttanut asumisen asenteita pysyvällä tavalla.

Etätyön ja monipaikkaisuuden ja seutukaupunkiasumisen trendit etenevät.

Varsinais-Suomessa kakkosasuminen ja kausiasuminen on laajaa saaristossa ja koko maakunnassa. Yhteydet pääkaupunkiseudulle vievät aikaa. Maakunnassa teollisuus on verkottunut kaikkiin seutukuntiin. Juuri Varsinais-Suomessa voidaan hyödyntää paljon paikkariippumatonta yrittämistä ja asumista.

Joustavan asumisen esteenä olevaa byrokratiaa pitää edelleen purkaa. Vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituiseen asumiseen on tehty helpommaksi mutta edelleen pitää helpottaa.

Liikenneyhteydet ja riittävän nopeat tietoliikenneyhteydet ovat nyt entistä tärkeimpiä. Varsinais-Suomessa liikenneyhteyksien kehittämistä tarvitaan myös niin sisämaan suuntaan kuin rannikon suunnassa.

Maan hallitus on linjannut monipaikkaisuuden lisäämistä valtion työpaikoissa. Puolustusministeriö linjasi juuri asiaa.

Esitämme, että

Varsinais-Suomen Liitto strategiatyössään ja eri toimenpitein pyrkii edistämään etätyötä sekä paikkariippumatonta ja monipaikkaista asumista ja yritystoimintaa Varsinais-Suomessa.

Turussa 7.12.2020

MAAKUNTAVALTUUSTON KESKUSTAN JA KRISTILLISDEMOKRAATTIEN
VALTUUSTORYHMÄT

Valmistelija HS/AV/VM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle seuraavaa:

Monipaikkaisuus monikeskuksisessa aluerakenteessa

Suomen ja myös Varsinais-Suomen aluerakenteen suunnittelu on koko 2000-luvun rakentunut skaalautuvalle eurooppalaiselle monikeskuksisuusajattelulle. Agenda 2030 ja Pariisin ilmastosopimukseen liittyvän YK:n Habitat III:n kaupunkikehitysohjelman mukaisesti kaupunkeja ja

asuinyhdyskuntia kehitetään siten, että kaikille asukkaille on tarjolla asumisvaihtoehtoja, viheralueita ja kestäviä liikkumismahdollisuuksia. Ohjelman tavoitteena on mm. monikeskuksisen aluerakenteen, kaupungin ja maaseudun vuorovaikutuksen sekä terveellisen ja kriisinkestävän elinympäristön edistäminen.

Alueiden käytön suunnittelua ohjaavassa, valtioneuvoston 14.12.2017 hyväksymissä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa todetaan muun muassa, että monikeskuksinen aluerakenne tukee maan eri osien vahvuuksien hyödyntämistä. Alueidenkäyttötavoitteiden tarkoituksena on edistää koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tukea eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.

Monikeskuksisuuden pääperiaate on vahvojen ja palveluiltaan monipuolisten joukkoliikenteellä toisiinsa kytkeytyneiden ja toisiaan täydentävien kaupunkiseutujen muodostama verkosto, jota maaseudun elinvoimaiset, tunnistetuille erityispiirteilleen rakentuvat taajamat täydentävät. Varsinais-Suomen vuonna 2014 hyväksytyin maakuntastrategian aluerakenteen visiona on tämän periaatteen mukaisesti koko Etelä-Suomen laajuinen, kestävä asunto- ja työmarkkina-alue, mikä on ollut lähtökohtana maakuntakaavoitukselle ja liikennejärjestelmäsuunnittelulle.

Monipaikkaisuus on erityisesti COVID-19-pandemian myötä noussut käsitteenä monikeskuksisuuden rinnalle. Siinä missä monikeskuksisuudella kuvataan erikoikoisten taajamien muodostamaa tasapainoista aluerakennetta, viittaa monipaikkaisuus toiminnallisuuteen ja keskusten väliseen vuorovaikutukseen. Monipaikkaisuus kuvaa ihmisen toimintaa fyysisessä rakenteessa, ja se ilmenne päivittäisen arjen toimintaympäristön monipuolistumisena ja erilaistumisena, asumisen, työnteon ja harrastusten merkityksellisten paikkojen yksilöllistymisenä.

Monipaikkaisuus ihmisten toiminnassa ei ole uusi ilmiö. Aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehittämisen näkökulmasta on oleellista, miten digitalisaation uudelleen muotoilemasta ilmiöstä, paikkariippumattomuudesta saadaan kestävää. Tämä on haaste erityisesti joukkoliikenteen järjestämisen kannalta. Etätyö vähentää tarvetta liikkua ja samanaikaisesti työpaikat osin hallitsemattomasti hajaantuvat keskusta-alueilta kehäteiden varsille. Työmatka- ja asiointiliikenne yksilöllistyvät ja epäsäännöllistyvät sekä ajan että reittien näkökulmista.

Lähipalveluiden ja kehittyminen maaseudun taajamissa ja harvaan asutuilla alueilla on kytköksissä monipaikkaisten integroitumiseen ja yhteisöllisyyden rakentumiseen. Vaarana on, että palvelut haetaan totutuista paikoista ja että työmatkaliikenteen väheneminen korvautuu lisääntyvällä asiointiliikenteellä. Monipaikkaisuus ei myöskään poista työstä johtuvaa liikkumistarvetta, vaan suuri osa työstä edellyttää jatkossakin liikkumista kodin ja työpaikan välillä. Monipaikkaisuuden laajentuminen voi lisätä näiden ihmisten pendelöintitarvetta.

Monipaikkaisuuden huomioiminen alue- ja yhdyskuntarakenteen suunnittelussa edellyttää tutkimusta. Miten monipaikkaisuus näkyy rakenteissa, millainen ilmiön muoto vaatii hallintaa, tai muuta yhteiskunnallista huomiota, on tunnistettava, määriteltävä ja selvitettävä erikseen. Monipaikkaisuus on monimuotoinen ilmiö, jolla on monta vaikutuskanavaa. Tarvitaan uusia tilastoaineistoja ja seurantavälineitä tietoon perustuvan suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Etenkin asumista on kyettävä tulevaisuudessa tilastoimaan nykyistä monimuotoisemmin.

Monipaikkaisuus kuntien näkökulmasta

Paikan soveltuvuus rakentamiseen ja pysyvään asumisen ratkaistaan kunnassa maankäyttö- ja rakennuslain säädösten mukaisesti. Lähtökohtaisesti tämä tulee tehdä kaavoituksella, jolloin ratkaisuun vaikuttavat lukuisat tekijät (rakennuspaikan laatu, vesi- ja jätehuolto, palvelujen saatavuus, kunnan velvoitteet jne.) ovat huomioitavissa kokonaisuutena ja kuntalaisten kannalta yhdenvertaisesti.

Saariston ja maaseudun elinvoimaisuuden näkökulmasta pysyvää asumista oleellisempaa on huolehtia vapaa-ajan asuntojen ja alueiden soveltuvuudesta osa-aikaiseen, lyhyt- tai pitkäkestoiseen työntekoon. Tämä edellyttää alueen saavutettavuuden, toimivien internetyhteyksien ja

lähipalveluiden turvaamista. Vaikka monipaikkaisuus voi auttaa palvelujen säilymistä alueella, haastaa pysyvän asumisen lisääminen haja-asustusalueilla kunnallisten palvelujen kustannustehokkaan tuottamisen. Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen pysyväisluontoiseksi asuinpaikaksi ei siis nykyisen lainsäädännön valossa ole kuntien näkökulmasta välttämättä pelkästään toivotu ilmiö.

Myös Varsinais-Suomen arvokkaan ympäristöperimän näkökulmasta hajarakentamisen helpottaminen on haasteellista. Herkkien ympäristöarvojen vaaliminen vaatii usein toisilleen ristiriitaisen tavoitteiden monimutkaistakin yhteensovittamista.

Oma kysymyksensä on valtiotasolla ratkaistava mahdollisuus kaksoiskuntalaisuuteen ja siihen liittyvä kesämökkikuntien verotusoikeus.

Monipaikkaisuus maakuntastrategiassa

Monipaikkaisuuteen liittyvät kysymykset on tunnistettu laajasti käynnissä olevassa Varsinais-Suomen maakuntastrategia 2040+ -valmistelussa. Teemaa on käsitelty sekä visio- että toimenpidetyöpajoissa. Tavoitteena on luoda edellytykset paikkariippumattomalle työnteolle ja rekrytoinnille. Varsinais-Suomi voisi olla monipaikkaisuuden edelläkävijä – maakunta, jossa kaupungit ja maaseutu toimivat tasapainoisesti rinnakkain ja kehittyvät omista lähtökohdistaan käsin ja jossa on toimiva digitaalinen infrastruktuuri. Strategialuonnos tulee sisältämään päivitetyn aluerakenteen kehityskuvan, jossa myös tarkastellaan monikeskuisuuden ja paikkaisuuden edellytyksiä.

Aluerakenteen kehityskuva rakentuu pitkäjänteiselle maakuntakaavoituksen ja liikennejärjestelmäsuunnittelun jatkumolle. Rakenteelliset muutokset ovat hitaita, minkä vuoksi tärkeää tarkastella myös toimintaa. Koko Varsinais-Suomen elinvoimaisuus edellyttää rakenteen ja rakenteessa tapahtuvan toiminnan välistä synergiaa ja tasapainoa. Tarvitaan toimivaa monikeskuisuutta, innovaatio- ja kasvukeskuksia ja niiden välistä joukkoliikennettä. Keskukset mahdollistavat myös elinvoimaisen elinvoimaisen maaseudun. Monipaikkaisuus ei ole ainoastaan kaupunki/maaseutu- tai vakituinen/vapaa-ajanasunto-ilmio. Monipaikkaisuuden merkitys on pandemian aikana laajentunut ja skaalautunut käsittämään myös ilmiön toteutumisen kaupunkien ja taajamien sisällä, vakituisen asuinpaikan lähiympäristössä ilman päivittäistä tai viikoittaista siirtymistä vakituisen asunnon ja työpaikan välillä.

Varsinais-Suomen maakunnan aluerakenteelliset ominaisuudet, ympäristön laatu, elävä saaristo ja maaseutu sekä vapaa-ajanasuntojen suuri määrä luovat hyvät edellytykset monipaikkaisuuden toteutumiselle. On kuitenkin muistettava, että monipaikkaisuus on yksi keino ja ilmiö muiden ohella. Monipaikkaisten elämäntapavalintojen tukemiseen ja kestävään kanavoimiseen yhteiskunnan taholta tarvitaan työvälineitä, joilla voidaan tunnistaa erilaisissa fyysisissä toimintaympäristöissä vaikuttavia monipaikkaisuuden malleja.

Liiton strategia ja IT-ympäristön uudistus

Liiton strategian tavoitteet sisältävät monipaikkaisuutta tukevia tavoitteita, kuten sähköisen työympäristön kehittäminen ja paperittoman toimiston edistämisen. Strategian osana olevan tietojohdamisen suunnitelman yhtenä strategisena tavoitteena on, että tietojärjestelmät ja sähköiset toimintatavat palvelevat tekemistä eikä päinvastoin. Tämä luo edellytykset paikkariippumattoman työn tekemiselle, mikä on lähtökohtana myös muutettaessa uuteen monitilatoimistoon, jossa jokainen valitsee työpisteensä työtehtävän tarpeiden mukaan.

Keskeinen työn paikkariippumattomuutta edistävä toimenpide on Varsinais-Suomen liiton IT-ympäristön vuonna 2021 toteutettava kokonaisuudistus. Uudistuksessa IT-ympäristö nähdään liiton strategian mukaisesti tukipalvelun sijaan digitalisaation ja tietojohdamisen mahdollistajana. Tavoitteena on panostaa IT-ympäristön toimivuuteen ja käytettävyyteen, jolla parannetaan liiton työntekijöiden IT-palvelujen laatutasoa, vähennetään IT-ympäristön riskejä ja lisätään ennustet-

tavuutta. Uudistuksen lopputuloksena liiton IT-ympäristö on modernisoitu vastaamaan erityyppiset työskentelytavat mahdollistavan monipaikkaisen työnteon tarpeita.

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se pitää edellä esitettyä vastausta riittävänä ja että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, puh. 040 7203056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

VARSINAIS-SUOMEN LIITON ICT-PALVELUIDEN UUDISTAMINEN JA HANKINTA

Asia Varsinais-Suomen liitolla on ICT-ympäristön ylläpitoa ja palveluita koskeva sopimus Wisdomic Oy:n kanssa. Palvelusopimuksen mukaisesti Wisdomicin IT-asiantuntija on työskennellyt liiton ti-loissa monipuolisena lähitukena kolme päivää viikossa sekä vastannut sisäverkon ja palvelinten ylläpidosta. Päätelaitteet ovat liiton omia ja niiden käyttöönotosta ja ylläpidosta huolehtii Wisdomicin asiantuntija.

Nykyinen järjestelmä on toiminut joustavasti, mutta yhteisesti todettuja uudistustarpeita on jouduttu siirtämään mm. maakuntauudistuksesta johtuen. Tietoturva- ja tietosuojavaatimukset ovat kasvaneet merkittävästi. Liiton on kyettävä vastaamaan tiedonhallintalain ja EU:n tietosuoja-asetuksen vaatimuksiin. Tiedonhallintalaki edellyttää asianmukaisten työvälineiden hankintaa henkilökunnalle. Omien palvelimien ylläpito on kallista ja aiheuttaa riskejä toiminnan jatkuvuudelle häiriötilanteissa.

Liitto tilasi loppusyksystä 2020 Cinia Oy:ltä IT-ympäristön auditoinnin. Auditointiraportti vahvisti käsitystämme kokonaisvaltaisen IT-uudistuksen tarpeellisuudesta. Auditoinnissa nousi esiin esimerkiksi kiireellinen tarve luopua oman konesalin ylläpitämisestä ja siirtyä pilvipalveluteknologioiden käyttöön. Koronapandemian aikana lisääntynyt etätö on myös korostanut uudistustarvetta. Uudistuksen oikeaksi toteuttamisajankohdaksi määriteltiin muutto uusiin toimitiloihin. Liiton käytössä ollut lähitukihenkilö jää pois Wisdomicin palveluksesta kesäkuussa.

IT-ympäristön uudistuksen tavoitteena on modernisoida liiton IT-ympäristö vastaamaan erityyppiset työskentelytavat mahdollistavan monipaikkaisen työnteon tarpeita. Uudistuksessa IT-ympäristö nähdään liiton strategian mukaisesti tukipalvelun sijaan digitalisaation ja tietojohdamisen mahdollistajana. Tavoitteena on panostaa IT-ympäristön toimivuuteen ja käytettävyyteen, jolla parannetaan liiton työntekijöiden IT-palvelujen laatutasoa, vähennetään IT-ympäristön riskejä ja lisätään ennustettavuutta.

Liitossa selvitettiin mahdollisuutta kilpailuttaa IT-palvelut Hanselin avustuksella. Tilanteen kokonaisarvion perusteella kilpailutuksesta luovuttiin, ja liitto aloitti neuvottelut IT-ympäristön kokonaisratkaisusta Kuntien Tiera Oy:n kanssa. Cinia Oy on toiminut hankintaprosessissa liiton asiantuntijakonsulttina. Tiera tarjoaa kokonaisvaltaista palvelukonseptia, joka sopii hyvin liiton tarpeisiin. Liiton tietojärjestelmien valvonta ja palautumiskyky mahdollisissa häiriötilanteissa paranee merkittävästi. Liiton tietoturvariskin huomattava pieneneminen alentaa myös liiton kokonaisriskiä.

Varsinais-Suomen liitto on Kuntien Tieran osakas. Kyseessä on hankintalain 15 § mukainen hankinta hankintayksikön sidosyksiköltä, jolloin hankintaan ei sovelleta hankintalakia.

Uudistukseen liittyen Kuntien Tiera Oy:ltä on pyydetty tarjous laitehallinnan kehittämisprojektista, jonka arvioitu kertakustannus on noin 54 000 euroa. Projekti sisältää mm. seuraavat toimenpiteet:

- Pilvihallintaympäristön rakentaminen
- Käyttäjien siirto AzureAD-ympäristöön, kotihakemistojen siirto pilviympäristöön
- Työasemien asennukset ja liittäminen laitehallintajärjestelmään

Uudistus ja toimitilamuutto edellyttävät lisäksi Tieran jatkuvien palvelujen käynnistystoimia, joiden arvioitu kertakustannus on noin 38 000 euroa. Käynnistystoimia ovat mm:

- V-S liiton ympäristön dokumentointi
- Itsepalveluportaalin ja IT-tuen käyttöönotto
- Tietoliikennepalvelun ja laiterekisterin käyttöönotto

Liiton tarpeisiin räätälöity varsinainen IT-palvelukokonaisuus maksaa noin 69 000 euroa vuodessa. Palveluun kuuluu mm:

- Moderni päätelaiteympäristö
- Hallittu ja tietoturvallinen käyttöympäristö
- Varalaitepalvelu
- Toimitilojen verkkoratkaisu
- Palvelinkapasiteetti Tieran konesalista

Tieran tarjoama palvelukokonaisuus poikkeaa nykyisestä Wisdomicin tarjoamasta palvelusta merkittävästi, minkä vuoksi palvelujen suoraa hintavertailua ei ole mahdollista tehdä. Tieran tarjoama palvelukokonaisuus ei kuitenkaan nosta liiton IT-kustannuksia nykyisestä, ja pitkällä aikavälillä modernin IT-ympäristön ylläpidon kustannukset on tarkoitus saada pysymään Tieran kumppanuuden avulla kohtuullisina.

Mikäli maakuntahallitus päättää 24.5.2021 kokouksessa edetä sopimusneuvotteluissa Tieran kanssa, voi liitto allekirjoittaa Tieran IT-palveluja koskevan puitesopimuksen sekä IT-ympäristön uudistusta koskevan projektisopimuksen. Projektisopimus tulee solmia nopeutetusti jo ennen varsinaista palvelusopimusta, jotta Tiera kykenee tuottamaan IT-ympäristön uusiin toimitiloihin ennen muuttoa syyskuussa.

Projektisopimuksen mukaisesti IT-uudistuksen muutosprojekti käynnistyy kesäkuun alussa heti sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Muutosprojekti jatkuu suunnitelman mukaan lokakuun loppuun saakka niin, että keskeinen uusien tilojen käyttöönottoon liittyvä IT-infra on valmis syyskuun alussa, jotta työskentely uusissa toimitiloissa on mahdollista ilman merkittäviä käyttökatkoksia.

Sopimukset ovat vielä aiesopimusluonteisia. Mikäli Varsinais-Suomen liitto ei halua solmia jatkuvan palvelun sopimusta 1.7.2021 mennessä, projekti keskeytetään ja Tieralla on normaalikäytäntöjen mukaisesti oikeus korvaukseen siihen mennessä aiheutuneiden projektikustannusten osalta. Päätös varsinaisesta palvelusopimuksesta tuodaan maakuntahallituksen käsittelyyn 21.6.2021.

Tieran tarjoaman palvelukokonaisuuden lisäksi liitto järjestäisi IT-lähituen omana työnä. Uudistuksen ja toimitilamuuton aikana tähän varataan kokopäiväinen työntekijä, mutta jatkossa tilanteen vakiinnuttua arvioidaan 0,5 henkilötyövuotta riittävän. Oma IT-lähituki järjestetään joustavasti talon sisäisillä tehtävänkuvamuutoksilla.

Valmistelija PM/AV/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että

1. Varsinais-Suomen liitto jatkaa IT-ympäristön uudistamista ja palvelujen tuottamista koskevan sopimuksen valmistelua Kuntien Tieran kanssa.
2. Maakuntajohtaja valtuutetaan solmimaan puitesopimus ja projektisopimus, jotka sitovat osapuolet uudistuksen valmisteluun. Mikäli Varsinais-Suomen liitto ei halua solmia jatkuvan palvelun sopimusta 1.7.2021 mennessä, projekti keskeytetään ja Tieralla on normaalikäytäntöjen mukaisesti oikeus korvaukseen siihen mennessä aiheutuneiden projektikustannusten osalta
3. Lopullinen sopimus tuodaan hyväksyttäväksi maakuntahallitukselle kesäkuussa.

Päätös Hallintojohtaja Petra Määttänen esitteli asian.

Merkittiin, että Riitta Lehtinen poistui kokouksesta klo 11.37.

Maakuntahallitus päättää, että asian kiireellisyyden takia pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi
Tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, p. 050 410 2294, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

VARSINAIS-SUOMEN VESISTÖKUNNOSTUSVERKOSTO-HANKKEEN PÄÄTTÄMINEN

Asia Valonia/Varsinais-Suomen liitto toteutti 09/2018 - 12/2020 välisenä aikana Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkosto -hankkeen (VN132/2018(YM76/481/2018)) Vesiensuojelun tehostamisohjelman rahoituksella ympäristöministeriön myöntämistä valtionavustuksista. Hankekumppanina oli Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry, joka osallistui hankkeeseen ostopalveluna.

Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkosto -hankkeen tavoitteena on ollut luoda toimintamalli ja yhteistyöverkosto alueellisen vesiensuojelutyön tehostamiseen sekä vesistö- ja valuma-aluekuunnostusten toteuttamiseen. Lisäksi tavoitteena oli, että Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkoston työ jatkuu hankkeen päättymisen jälkeen. Tärkeimpiä hankkeessa tavoiteltavia tuloksia ovat olleet toimivan ja aktiivisen yhteistyön lisääminen vesiensuojeluun liittyvien sidosryhmien välillä, mahdollisimman monen paikallisyhdistyksen neuvonta sekä vesistö- ja valuma-aluekuunnostusten toteutuminen useissa Varsinais-Suomen vesistöissä.

Päätulokset:

- hanke on maakunnallisesti lisännyt vesiensuojelu- ja vesistökuunnostustoimintaa
- järjestettyjen tilaisuuksien ja tapahtumien avulla on lisätty tehokkaasti tietoa vesiensuojelusta (maa- ja metsätalous, pienvedet, ympäristökasvatus) ja kokemuksia vesistökuunnostuksista.
- verkoston viestintätoimilla on laaja-alaisesti lisätty tietoa vesistökuunnostustoiminnasta ja vesiensuojelun merkityksestä
- viestinnän ja sidosryhmytyön ansiosta verkoston toiminnasta tiedetään maakunnassa ja muualla Suomessa
- sekä maakunnallinen että valtakunnallinen yhteistyö vesiensuojeluun ja vesistökuunnostuksiin liittyvien toimijatasojen välillä on lisääntynyt vähitellen verkostohankkeen myötävaikutuksesta
- sidosryhmytyön kehittyminen ja parantuminen on luonut edellytyksiä vaikuttavien valuma-aluekuunnostusten ja niihin liittyvien yhteishankkeiden toteuttamiseen
- hankkeen toiminta on ollut kustannustehokasta
- verkostotyön jatkaminen hankkeen päätyttyä hankkeessa laaditun toimintamallin pohjalta

Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 102 396 euroa. Valtionavustuksen osuus hyväksytyistä toteutuneista kokonaiskustannuksista (99 170 euroa) oli 74,6 %. Tilille jäi alijäämää 3 104,51 euroa, mikä johtuu siitä, että hankkeen yleiskustannukset tarkentuivat viiveellä eri hankkeille tehtävien jyvitysten suhteen. Täten kaikki maksatuskausien (5 maksatusta) lopulliset kustannukset eivät olleet kirjanpidossa maksatuksia tehdessä.

Valmistelija HS/RL/em

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää
- merkitä tiedoksi Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkosto -hankkeen tulokset sekä kattaa hankkeen alijäämän Valonian kustannuspaikalta 6010.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Toimialapäällikkö Riikka Leskinen, p. 044 907 5995, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

HORIZON 2020, SCALE UP -HANKKEEN KÄYNNISTÄMINEN

Asia HORIZON 2020, SCALE UP (User-Centric and Data driven Solutions for Connected Urban Poles) -hanke on saanut myönteisen rahoituspäätöksen Euroopan unionilta. Hankkeen pääpartnerina Suomessa toimii Turun kaupunki. Varsinais-Suomen liitto toimii hankkeessa partnerina ja hanketta koordinoi liitossa Valonia. Varsinais-Suomen liiton sekä Valonian suunniteltu kokonaisbudjetti neljälle vuodelle on yhteensä 232 542,50 euroa. Euroopan unionin rahoitusosuus on 100 %.

Hankkeen päätarkoituksena on edistää Varsinais-Suomen paikallisjunaliikenteen käynnistymistä sekä kehittää malli maakunnan yhteisestä joukkoliikenneorganisaatiosta. Hankkeen aikana toteutetaan mm. alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman SUMP-itsearviointi (SUMP = sustainable urban mobility plan), liikenneympäristökysely maakunnan asukkaille, palvelukokeiluja asemanseutujen kehittämiseksi etenkin Loimaan ja Uudenkaupungin asemilla sekä toteutetaan viestintäkampanja. Lisäksi laaditaan maakunnan raideliikenteeseen liittyviä tarkentavia selvityksiä. Suunnitelmat ja selvitykset kohdistuvat koko Varsinais-Suomen alueelle. Hankkeen oppeja hyödynnetään suunniteltaessa maakunnallista kestävästä liikennejärjestelmästä.

Hankkeen toteutusaikataulu on 1.6.2021–31.5.2025. Selvitykset laaditaan konsulttitoimeksiantoina.

SCALE UP -hanke toteuttaa Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita kestävästä ja vähäpäästöisestä sekä kilpailukyisestä ja vetovoimaisesta liikennejärjestelmästä parantaessaan ja kehittäessään maakunnan joukkoliikennettä ja siihen liittyviä palveluja.

Lisäksi hanke tukee Varsinais-Suomen maakuntaohjelman toimenpiteitä TPV8 Edistetään varsinaissuomalaisien hyöty- ja arkiliikuntaa sekä kestäviä liikennevalintoja, TPS3 Varmistetaan Tunnin juna -suunnittelun ripeä eteneminen sekä rannikon, sisämaan sekä maakunnan sisäisten liikenneyhteyksien toimivuuden ja kehittämisen edistäminen, TPY1 Edistetään kumppanuutta ja rohkeita kokeiluja dynaamisen yhteistyökulttuurin edistämiseksi maakunnassa sekä TPY6 Varmistetaan tiedon kulku kestävässä alue- ja yhdys- kuntarakenteen suunnittelu- ja kehittämissyhteistyössä sekä lisätään innovatiivisuutta ja yhteisvastuullisuutta maankäytön suunnitteluun ja vuorovaikutukseen vetovoimaisen ympäristön rakentamiseksi

Valmistelija HS/MT/em

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää SCALE UP -hankkeen;
2. perustaa hankkeelle liiton kirjanpitoon omakatteisen kustannuspaikan;
3. että hankkeen tilivelvollinen on suunnittelujohtaja Heikki Saarento, joka myös allekirjoittaa hankkeeseen liittyvät sopimukset ja sitoumukset.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, puh. 040 720 3056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi
Kestävän liikkumisen asiantuntija Marja Tommola puh.040 832 8515, etunimi.sukunimi@valonia.fi

MAAKUNNAN TILA KEVÄT 2021 -KATSAUS

Asia Varsinais-Suomen liitossa laaditaan kaksi kertaa vuodessa katsaus maakunnan viimeaikaisesta kehityksestä. Kevään 2021 katsauksessa pureudutaan koronakriisin vaikutuksiin Varsinais-Suomen työllisyys- ja väestökehitykseen. Uutena sisältökokonaisuutena katsauksessa pureudutaan kuntatalouden tilaan ja näkymiin Varsinais-Suomessa. Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tuottamassa ympäristön tilaa käsittelevässä analyysissä tarkastellaan kulttuuriympäristön suojelun ja hoidon nykytilaa maakunnassa.

Valmistelija JV/AV

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että katsaus esitellään maakuntavaltuustolle.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, p. 050 410 2294, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNTAVALTUUSTON KOKOUS 14.6.2021

Asia Maakuntavaltuuston kokous pidetään maanantaina 14.6.2021 klo 10.30 sähköisenä kokouksena. Kokouksen läsnäolijat todetaan sähköisesti klo 10.00 alkaen. Maakuntavaltuuston jäsenille, joilla ei ole mahdollista osallistua kokoukseen sähköisenä järjestetään mahdollisuus osallistua kokoukseen liiton tiloissa.

Asialuettelo:

1. Kokouksen avaaminen
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Kokousasiain esittelyjärjestyksen hyväksyminen
4. Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
5. Ääntenlaskijain valitseminen
6. Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2020
7. Vuoden 2020 arviointikertomus
8. Vuoden 2020 tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen
9. Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan hyväksyminen
10. Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ valmistelu
11. Maakunnan tila kevät 2021 -katsaus
- 12 Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet 2020
  - .1 Perussuomalaisen valtuustoryhmän aloite turvallisuusstrategian luomisesta/päivittämisestä jäsenkuntiin sekä maakuntaohjelmaan
  - .2 Vihreiden maakuntavaltuustoaloite maakunnallisen ruoan alkuperä- ja laatumerkin luomiseksi Varsinais-Suomeen
  - .3 Keskustan ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmien aloite "Etätyön, paikkariippumattomuuden ja monipaikkaisuuden hyödyntämisestä Varsinais-Suomessa"
13. Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet
14. Valtuutetun kyselyt
15. Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee maakuntavaltuuston 14.6.2021 kokouksen tiedoksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

VUODEN 2021 KOKOUSAIKATAULU

Asia Maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen vuoden 2021 kokousaikataulusta päättäminen.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää kokousaikataulusta vuodelle 2021 sillä varauksella, että nopeita päätöksiä vaativat, ennalta arvaamattomat asiat saattavat aiheuttaa aikatauluun muutoksia:

"Vanha" maakuntavaltuusto:
ma 14.6.2010 klo 10.30

Edustajainkokous:
ma 27.9.2021 klo 10.30

"Uusi" maakuntavaltuusto:
ma 25.10.2021 klo 10.30
ma 13.12.2021 klo 10.30

"Vanha" maakuntahallitus:
ma 21.6.2021 klo 10.00
ma 30.8.2021 klo 10.00
ma 13.9.2021 klo 10.00
ma 18.10.2021 klo 10.00

"Uusi" maakuntahallitus:
ma 22.11.2021 klo 10.00
ma 20.12.2021 klo 10.00

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintosihteeri Marja Karttunen, p. 040 720 3061, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Asia Viranhaltijat ovat tehneet hallintosäännön ja päätösvallan delegointien perusteella seuraavat toimenpanopäätökset:

Maakuntajohtajan päätökset:

- hankepäätökset A § 5-38
- muut B § 53-59
- CB valtion vastinraha N § 1-2

Edunvalvontajohtajan päätökset:

- CB valtion vastinraha maksatuspäätökset X § 19-23

Head of Managing Authority päätökset A1 § 64-67

Oheismateriaalina ovat päätösluettelot.

Valmistelija ml/kk/mbl/kn/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat tiedoksi eikä käytä otto-oikeuttaan.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

_____

Lisätietoja Hallintosihteeri Marja Karttunen, p. 040 720 3061, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Maakuntajohtajan ehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös Puheenjohtaja Ilkka Kanerva päätti kokouksen klo 11.43.

_____

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 77-87, 90-94

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: 88-89

HValL 3 §:n 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja kieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 88-89

Oikaisuvaatimusviranomainen

VARSINAIS-SUOMEN LIITON MAAKUNTAHALLITUS
Ratapihankatu 36
PL 273
20101 TURKU

Aika

sähköposti: kirjaamo@varsinais-suomi.fi
Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4
PL 32
20101 TURKU

Kunnallisvalitus, pykälät:

Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusaika 30 päivää

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Muu valitusviranomai- nen	Osoite: Postiosoite: Pykälät:	Valitusaika päivä
Valitusaika	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet .	
Hankinta-asiat	Hankinta-asioiden osalta pöytäkirjan liitteenä on erillinen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus. Pykälät: Hankintaohjaisuohje ja valitusosoitus, pöytäkirjan liite	
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimus/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.	